

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
DECEMBER 10

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXII Nr. 47 (5554)

2011. gada 10. decembris – 16. decembris

Augšām ceļas Gaismas pils

Latvijas Nacionālā bibliotēka

saņem nozīmīgu ziedojumu sava satura veidošanai

Foto: Imants Urtāns

LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēde Undīne Būde saņem ziedojuma apliecinājumu. Pa labi: Alfons Kalns, aizmugurē Fraternalitas Latviensis pārstāvji

Jaunās Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) ēkas būvlaukumā LU studentu korporācija Fraternalitas Latviensis 30. novembrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai pasniedza 101 000 Kanadas dolāru (ap 50 000 LVL) ziedojumu. Ziedojot Latvijas Nacionālajai bibliotēkai,

korporācija nosvin savas pastāvēšanas 85. gadskārtu. Ziedojums tiks izmantots bibliotēkas satura veidošanai – grāmatu iepirkumiem un trimdas laikrakstu digitalizācijai. Par ziedojumu iegādātā aktuālā nozaļu literatūra būs būtisks papildinājums LNB jaunās ēkas brīvpieejas krājumam.

Pateicībā par ziedojumu korporācijas Fraternalitas Latviensis vārds tiks iemūžināts pie vienas no jaunās Nacionālās bibliotēkas telpām – plāksnītē pie Sociālo un humānāro zinātņu auditorijas grupu nodarbību telpas.

(vairāk lasiet 11. lpp.)

Latvijas Valsts svētki Ņujorkā

Kā visus pēdējos gadus, 18. novembrim veltītie Valsts svētki Ņujorkā norisinājās Latviešu ev. lut. draudzes Jonkeru dievnāmā (19. novembrī). Tos ievadīja svinīga Latvijas Valsts karoga

ienešana un skautu un gaidu goda sardze pie karoga altāra priekšā. Saviļņojoša bija sajūta, redzot, ka baznīcas solos tikpat kā nebija tukšu vietu, un krietns skaits svētku svinētāju bija

pulcējušies balkonā. Pēc svētvārdiem svētku atklāšanas runu teica Ņujorkas organizāciju padomes priekšsēde Baiba Pinne, bet svētku norisi vadīja jaunās paudzes pārstāve Māra Zālite.

Ņujorkas latviešu draudzes Ņudzersijas skolas audzēkņi. No kreisās: Lukass Vansents, Gustavs Teteris, Markus Bergs, Liana Vansenta, Laura Spaniere, Kārlis Kancāns, Andrejs Rumpēters, Mikus Bērziņš, Aleksandra Sipola, Dāvids Rozītis, Sofija Gallo

(Turpināts 3. lpp.)

Redakcijas sleja

Cienījamie lasītāji!

Ir divi iemesli, kāpēc šonedēļ vēlos jūs uzrunāt. Pirmais – vēlos tā gluži cilvēciski padalīties ar jums iespaidos par to, kāda noskaņa šai nedēļas nogalē valda Rīgā. Manā gluži personiskā ieskatā, protams, taču – neatminos gan, kurš dzejnieks to teicis, bet ideja apmēram tāda: neliek mieru kāda doma par tēviju. Kremt priekšāstāvošā tautas nobalsošana par otru valsts valodu. (Nu, neesmu jau nekāds izņēmums!) Kāpēc noticis tā, kā ir noticis? Neizpratni izteicis arī Valsts prezidents. Iekšlietu ministrs plašsaziņas līdzekļos paudis ziņu – nav pamata bažām par etnisku konfliktu izcelšanos. Ļoti gribas paļauties un ticēt, bet – vēl nesen finanču ministrs stāstīja, ka Snoras bankas slēgšana Latvijā neietekmēs... Un, kad tas nepiepildījās, pamācīja tautu, ka pašiem jābūt gudrākiem un jādoma, kur glabāt savu naudu. Sirds lūst, skatoties pensionāru rindas pie Krājbankas bankomatiem un iedomājoties, cik uzņēmumu Latvijā bankrotēs, kas notiks, piemēram, ar lauku skolotāju algām utt. Ko līdzētu, teiksim, Dagdas pašvaldības viru gudrība, ja šai pilsetā ir tikai viena vienīga – Krājbankas filiāle! (Šai mūsu avīzes numurā lasiet interviju ar latviešu uzņēmēju Kārlī Aboliņu un kārtējo reizi pārliecinieties, ka riteni nav vajadzīgi izgudrot no jauna, – pašvaldību bankas ir realitāte finanču pasaulē.)

Vājš mierinājums ir laikraksta *Sestdiena* intervijā bijušā Krājbankas prezidenta Mārtiņa Bondara teiktā, ka ne šis pirmais, ne pēdējais bankas krachis un Latvija nav nekāds izņēmums. Bet visvairāk sāp sirds par atkal sagrautajām cerībām un ticību. Vairāki trīsdesmitgadnieki man ir teikuši – „un lai mēs pēc visa tā, kas noticis, domātu par nodokļiem un krātu pensijām?! Mūsu mūžā šis ir jau trešais bankas krachis Latvijā!” Ko nu mēs – vecie, viedie – lai atbildam?

Piedodiet, novirzījos no iesāktās sāpes – par valodu. Gribas raudzīt pēc cēloņiem. Iepriekšējā mūsu laikraksta komentārā Ojārs Celle raksta: „Asimilācijas spiediens, kaut vājš un neuzbāzīgs, ietekmē brīvā Latvijā dzimušos un augušos krievus. Veidojas Latvijas patriots pēc būtības, bet pēc satura krievisks prototips. (..)

Kāda daļa no Latvijā dzimušās krievu minoritātes nākamā paaudzē sāks iekļauties latviešos. Protams, šim procesam ir spēcīgi kavēkļi – Lielā Krievija ir tepat blakus ar savu televīzijas un valodas ietekmi.”

Gados jaunā krievu tautības politoloģe Antoņina Ņenaševa nedēļrakstā *Ir* raksta: „Daudzi Latvijas krievvalodīgie šo aicinājumu (parakstīties par krievu valodu kā par otru valsts valodu – red.) uztvēra ļoti burtiski – mums ir pēdējā iespēja cīnīties par savu valodu un pievērst sev visas Latvijas uzmanību. Kurš šo iniciatīvu neatbalsta, tas nav savu vecāku cienīgs dēls vai meita. Tāds noskaņojums valdīja krievvalodīgajā informācijā telpā. (..) Arī latviešu plašsaziņas līdzekļi nav ideāls saliedēšanās piemērs.” Un iesaka: „Tad sāciet ar to, ka savās latviešu partijās izveidojiet ietekmīgu krievvalodīgo spārnu!” Jautājums – kādā valodā šis „spārns” runās? Un kāpēc – „krievvalodīgo”? Ebrējs Michails Hazans (ar viņu arī bija intervija mūsu laikraksta iepriekšējā numurā) un mans labs draugs čigāns Normunds Rudevičs apgalvo, ka nekad viņiem nav bijušas problēmas komunicēt latviešu valodā. Tik tiešām, tiklab ebrēji, kā čigāni arī padomju varas gados bez problēmām bija apguvuši latviešu valodu un tajā runāja. Acimredzot – mazākumtautības raksturīga iezīme, ko „lielajiem” nesaprast. Starp citu, uz šo saasināto izjūtu fona gluži vai priekā salēcos, kad, skatoties Krievijas un Latvijas hokeja veterānu spēli, izdzirdēju, ka savu runu atklāšanas ceremonijā krievu hokeja spožā zvaigzne krievs Vladimirs Tretjaks sāka ar vārdiem: „Dārgie draugi!” – latviešu valodā. (Ja jūs interesē šis spēles rezultāts – 10:9 Latvijas labā, H. Balderis guva trīs vārtus!) Un Krievijas cilvēktiesību aktiviste Valerija Novodvorska likusi pie sirds, lai Latvijas krievi par kampaņu krievu valodas „bīdīšanā” par otru valsts valodu latviešiem atvainotos. Redziet, nu, prieki mijas ar rūpestiem, bet avīzes slejas nav bezgalīgas...

Tātad – otrs iemesls. Lūdzu, neaizmirstiet pasūtīt mūsu avīzi nākamajam gadam!

Strādāsim kopā!

Cienā
jūsu Ligita Kovtuna

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 130.00;
6 mēn. US \$ 75.00; 3 mēn. US \$ 42.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Redaktore ASV:** Astra MooraTālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us**ABONĒJIET LAIKRAKSTU****LAIKS**

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$42,-

6 mēnešiem US \$75,-

1 gadam US \$130,-

Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$215,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanādā 1 gadam US \$225,-

pusgadam US \$120,-

Latvijā 1 gadam US \$220,-

pusgadam US \$115,-

Citur pasaulē 1 gadam US \$280,-

pusgadam US \$150,-

Abonentu **bez maksas** saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$20,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts Laiks 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT - abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.**LAIKU** varat pasūtīt arī Rīgas redakcijāLietojiet www.laiks.us**Latviešu mūzikas koncerts****Latvijas valsts dibināšanas atceres svētkos Ņujorkā**

Latvijas valsts dibināšanas atceres svinību apmeklētājus Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes baznīcā Jonkeros 19. novembra pēcpusdienā ar latviešu mūzikas koncertu iepriecināja čellists Juris Ķeniņš un pianiste Gunta Plostniece. Koncerta sākumā spēlētās Jāzepa Vītola un Pēterā Vaska latviešu tautasdziesmu apdares skaisti papildināja J. Ķeniņa svētku runu par latviešu tautasdziesmām.

J. Vītola „Tautasdziesmu svītā” (J. Ķeniņa pārlikums) ir piecas

tautasdziesmas – „Sidrabiņa upi bridū”, „Čūci, mana ligaviņa”, „Aiz upītes es uzaugu”, „Saulīt' tecē” tecēdamā” un „Āvu, āvu baltas kājas”. J. Ķeniņš un G. Plostniece ciklu atskaņoja ar efektīgām dinamiskām niansēm. P. Vaska skanīgais un tēlainais apdares cikls oriģināli komponēts 1984. gadā balsij, flautai, čellam un klavierēm. Juris Ķeniņš cikla trīs tautasdziesmas – „Teici, teici valodiņa”, „Ej, saulīte, drīz pie Dieva” un „Tautiešami roku devu” spē-

lēja ar dziedošu toni Guntas Plostnieces izteiksmīgajā klavierpavadījumā.

Juŗa Ķeniņa tēvs Tālvāldis Ķeniņš bija viens no Kanadas izcilākajiem mūsdienu mūzikas komponistiem, ievērojams mācītspēks un lektors Toronto universitātē un starptautiskās mūzikas konferencēs. T. Ķeniņš bieži izmantoja latviešu tautasdziesmas temas savā kuŗa mūzikā un citās kompozīcijās. „Fantazijā par *Aijā žūžū*” iemīļotā šupuļdziesma skan laikmetīgās harmonijās. Par pirmo latviešu profesionālo komponistu Andreju Jurjānu J. Vītols rakstīja: „Viņu vadīja tikai viena doma – viena dieve: dziesmās ligojošā tēvija – Latvija.” A. Jurjāna „Berceuse” („Šupļa dziesmā”) saklausāmas latviešu tautasdziesmu liriskās intonācijas. Skaņdarbs 1904. gadā sākotnēji komponēts vijolei un vēlāk pārlikts čellam. J. Ķeniņa un G. Plostnieces interpretācijā T. Ķeniņa un A. Jurjāna miniatūras skanēja maigi un vijīgi. Lūcijas Garūtas „Elēģija” komponēta 1922. gadā, kad komponistam bija tikai 20 gadu, tomēr šajā skaņdarbā jau saklausāms viņas mūzikai raksturīgais iekšējais dramatisms. Mūziķi spēlēja „Elēģiju” ar skaistām tembrālām niansēm un plūstošiem frazējumiem.

Noskaņa bija rotaļīgāka, mūziķiem atskaņojot divas nākamās kompozīcijas – Arvīda Žilinska „Klasisko menuetu” un Alfrēda Štromberga „Andantino pastorale”. Atkārtoti varēja pārliecināties, ka J. Ķeniņš un G. Plostniece ir lieliski kameramūziķi. A. Štrombergs bija Kanadas latviešu sabiedrībā labi pazīstams simfoniskās mūzikas diriģents. Harmoniski gaišais „Andantino” atgādināja paša maestro saulaino un labestīgo personību.

Komponistu Jāņa Mediņa un Jēkaba Mediņa vecākais brālis Jāzeps Mediņš komponēja daudz skaņdarbu solo instrumentiem un klavierēm. J. Mediņa „Gavote” rakstīta minora harmonijās. J. Ķeniņš spilgti izcēla tās galveno temu, G. Plostniecei raiti spēlējot klavierpavadījumu. Abu mākslinieku priekšnesums, atskaņojot šarmanto J. Mediņa „Romanci” uzbūra nostalgisku gaisotni.

J. Ķeniņš savu koncerta programmu beidza ar vienu no latviešu mūzikas pērlēm – Jāņa Mediņa „Āriju”. Tāpat kā L. Garūta „Elēģiju”, arī J. Mediņš „Āriju” komponējis 1922. gadā, tā bija daļa no viņa „Pirmās svītas orķestrim”. Romantisma kolorīts, ko izstaro „Ārijās” mūzika, J. Ķeniņam un G. Plostniecei mūzicējot, bija spilgti jūtams.

Juris Ķeniņš sirsnīgi pateicās pianistei Guntai Plostniecei par viņas piedalīšanos koncertos Ņujorkā, Priedainē un Filadelfijā, kā arī Bai-bai Pinnei un Ņujorkas latviešu organizāciju padomei par aicinājumu mūzicēt svētkos Ņujorkā.

Piedevās J. Ķeniņš klusināti no-spēlēja Jāņa Mediņa solodziesmu „Glāsts” čellam, pieminēdams, ka dziesmas teksta autors bija ievērojams latviešu diplomāts, dzejnieks un Juŗa vectēvs – Atis Ķeniņš. Koncerta apmeklētāji sumināja abus māksliniekus ar ilgiem un sirsnīgiem aplausiem.

Dace Aperāne

Foto: Eriks Niedrītis

Pianiste Gunta Plostniece un čellists Juris Ķeniņš Latvijas valsts dibināšanas atceres svētku koncertā Ņujorkā**LATVIJA – 2011**Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīguar FINNAIR un citām lidfirmām no Ņujorkas,
Čikāgas un citām ASV pilsētām* *Viesnīcas* * *Pasūtiet lidojumus internetā*
* *Latvijas "Extravaganza Tour"***VYTIS TOURS**40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**

tiešie (non-stop) lidojumi Ņujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL**A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angliiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.**

CEĻOJUMI AR KUGI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!

Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311

Fax: 631-665-6164

32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815

E-pasts: RigaVen@aol.com

Latvijas Valsts svētki Ņujorkā

(Turpināts no 1. lpp.)

Zīmīgi, ka pēc 60 Amerikā nodzīvotiem gadiem ASV himna Ņujorkas latviešu sarīkojumos arvien vēl ir „solopriekšnesums” – šoreiz Lailas Liepiņas *Sout-hard* un Sarmas Dindzānes *Van Sant* dziedāts duets –, kamēr – paldies Dieviņam – „Dievs, svētī Latviju” vēl arvien ir skanīgi dziedāta visas tautas kopdziesma.

Ievadījuma svētvārdus teica draudzes diakons Indriķis Kaņeps. Viņa inspirējošā uzruna balstījās viedī izraudzītā svēto rakstu fragmentā – 85. psalma citātā, kas būtībā ir lūgums pēc Dieva palīga un svētīga miera. Latvijas patlabanējo iekšējo sabangojumu laikā atbilstošu svēto rakstu citātu nevarētu vēlēties. 85. psalmā pieminētā Dieva dusmība pret mums patiesi ir mitējusies, esam atguvuši Dieva labvēlību un jau 20 gadus baudījuši savu neatkarību un brīvību un tādēļ ar pateicības pilnām sirdīm nāktos nodoties mierpilnam un svētīgam nākotnes uzbūves darbam, bet citāta beigās ieskanas zīmīgs brīdinājums: „ja vien tie tikai atkal neiekrīt neprātībā”. Turpinājumā diakons Kaņeps mudināja palauties Visuvarenā vadībai, lai tādējādi tauta savu staigājamo ceļu saskatītu skaidrāk nospraustu. To varam uzlūkot arī par mudinājumu mūsu darbos un dzīvē celt atkal godā idealismu un ētiskās vērtības un nepadoties varas un alkatības vilinājumiem.

Diakona Kaņepa visaptveroši izvērsto uzrunu šo rindu rakstītājam vedas uzlūkot arī par Valsts svētku runu, jo no Kanasdas uzaicinātais Svētku runas teicējs, arī Svētku koncerta mākslinieks (kopā ar klavierpatneri Gunu Plostnieci) mūziķis un sabiedriskais darbinieks Juris Ķeniņš savā runā bija gājis oriģinālu ceļu. Informatīvā, atjautīgi konstruētā, ieskaņotiem mūzikas piemēriem ilustrētā lekcija, kas tika pasniegta, brīvi pastaigājoties pa baznīcas priekšplānu, aicinot atsaukties domai, ka ikvienas tautas pastāvēšanas pamatos ir nacinālā kultūra. Un latviešiem šis pamats un balsts ir mūzika, galvenāmkārtām dziesma. Tā kā šo pašu runu viesis bija teicis Latvijas Valsts svētku sarīkojumā Priedainē, un „Latvijas priedainiete” *Laika* lasītājiemlabi pazīstamā un raitā rakstītāja Māra Celle bija jau parūpējusies, lai to varam izlasīt – turklāt detalizētā atreferējumā – jau iepriekšējā *Laika* numurā, tad vēl viens lekcijas atreferējums būtu lieks. Tādēļ šo rindu rakstītāja *Laika* slejās atvēlēto telpu veltīs tam, kas viņas sirdi bija visvairāk sildījis. Tā bija iespēja vaigā redzēt Ņujorkas latviešu papildskolu audzēkņus – uzvarētājus ALA 2011. gada „Visamerikas” pārbaudījumos, kā arī noskatīties Ņujorkas latviešu luteriskās draudzes uzturēto sestdienas skolu Jonkeros un Ņudžersijā latviska gara pie-

strāvotos, raitos priekšnesumus. Šo abu būtībā tik svarīgo notikumu iekļaušana svētku sarīkojuma programmā, manuprāt, ir arī izskaidrojums svētku sanāksmes sirsnīgajai gaisotnei, kas vienmēr rodas pati no sevis, ja telpā ir tik daudz „lidzdzīvojošas publikas”. Svētku norisē piešķirtā godpilnā vietā ir pelnītā latviešu sabiedrības atzinība netiekvien šiem entuziastiskajiem, centīgajiem bērniem un degsmīgajiem skolotājiem, bet vēl jo vairāk bērnu vecākiem, jo sekmīga „dzīvošana divās kultūrās” nav viegli paveicams uzdevums. Tas prasa ne tik vien negrozāmu apņemšanos sekot nospraustajiem mērķiem, bet arī izturību un lielu uzpurēšanos.

ALAs Izglītības nozares vadītāja Aina Bataraga pieteica un altāra priekšā apsvēica visus vietējos ALAs sacensību uzvarētājus, kas, ņemot vērā sacensības plašos ģeogrāfiskos apjomus – iekļaujot visas ASV latviešu aktīvās papildskolas – klātesošos modionāja lepnuma apziņu. Sacensību uzdevumus bija sastādījušas Vašingtonas skolas skolotājas. Uzvarēdu alfabētiskā kārtībā minēšu 1. vietas ieguvēju dažādās kategorijās: **Māra Ģiga**: Latvijas vēsturē, Ticības mācībā, Literatūrā un Domrakstos; **Madelēna Miniata**: Ticības mācībā un Latviskās dzīvesziņas nozarē; **Aija Zamura**: Aktuālitātēs, Ģeografijā un Latviešu valodā. Turpinājumā raksta ierobežotā apjoma dēļ kategorijas un dažādās nopelnu pakāpes neminēšu: **Sofija Gallo**, **Māra Ģiga**, **Anniqve Goldšmita**, **Jēkabs Hayes**, **Kārlis Kancāns**, **Laila Lapiņa**, **Krista Lediņa**, **Madelēna Miniata**, **Āris Pūtenis**, **Kalvis Roze**, **Laura Spaniere**, **Nils Veidis** un **Laura Zamura**. Nenogurdināmās, degsmīgās Izglītības nozares vadītājas Anitas Bataragas un visu skolotāju izcili veiktais, pašai izveidotais darbs pelna sabiedrības visaugstāko atzinību.

Bronksas-Jonkeru un Ņudžersijas skolu rūpīgi sagatavotie priekšnesumi apliecināja, ka abās skolās valda patiešām spirts gars un patiesa nodotība visam latviskajam. Der pieminēt, ka mūsu papildskolās iesaistījušies arī skolotāji, kuņģi te pārcēlušies no Latvijas, un tas abām skolām ir liels ieguvums.

Bronksas-Jonkeru skola Svētku programmā piedalījās ar skolotājas Līgas Balodes sacērtu un sagatavotu uzvedumu „Deviņu viru spēks”, kuņģa pamatdoma bija, ka mums visiem ir kopēja sakne un visi esam viena ģimene. Cauri vīdēja Annas Brigaderes darbos tik spēcīgi apliecinātā latviskā dzīvesziņa, ko vizuāli tik pievilcīgi „simbolizēja” deviņi mazāki un lielāki zēni (deviņvīri), mums visiem zināmās Sprīdīša „uniformās” tērpti, ar spīdošām lāpstām pār plecu, skandējami pantus un pat izstaigājami

visu baznīcas telpu. Bez runājamā teksta (kas varēja būt skaļāks!) bija arī citas skolotājas Silvijas Grendzes sagatavotas dziesmas. Fonā ainojās palielinātas latviešu tautas darbinieku portrejas. Uzvedumā piedalījās 14 bērni: **Džulians De-silva (De Silva)**, **Miķelis un Kārlis Gendzes**, **Elza Paure**, **Marks un Kristofs Priedes**, **Eriks Plakons**, **Anna un Vilnis Pūri**, **Nikolajs Stārs (Star)**, **Lotte Tortere**, **Aija un Eriks Zamuri**, **Alisa Zeltiņa**.

Ņudžersijas skolas skolotāja Janas Teteres veidotais priekšnesums „Annai Brigaderei – 150” bija nodots 6. un 8. klases skolēnu ziņā, kas, „lielāki” būdami, bija gājuši modei līdzī un runāja mikrofonos. Uzvedumā skaidri atbalsojās Sprīdīša – pasules apbraukātāja un mantas meklētāja atziņa atziņa, ka nekur nav tik labi kā mājās. Dzīvi izcēlās arī Brigaderes pausta ētikas nozīmība, dabas un dzimtas zemes mīlestība grāmatā „Dievs Daba, Darbs”. Tikpat kā no klāsiskām latviešu grāmatu ilustrācijām izkāpuši bija tradicionāli tērptie mazie tēlotāji Elizabete Grigoreviča un Kārlis Zālītis. Uzvedums izskanēja ar Brigaderes savijņojošo dzejoli „Trīs vārdi”, kas beidzas rindām: „Kad vienā balsī dziedam „Dievs, svētī Latviju””. Bez jau pieminētajiem uzvedumā piedalījās Markus Bergs, Mikus Bērziņš, Sofija Gallo, Āris Goldšmits, Kārlis Kancāns, Davids Rozītis, Andrejs Rum-pēters, Aleksandra Sīpola, Laura Spaniere, Gustavs Teteris, Liana Vansenta. Skolēnu priekšnesuma nobeigumā abas skolas nodziedāja „Skaista mana brāļa sēta”.

Bija ieradusies nozīmīgi apsveicēji: Latvijas ārkārtējais pilnvarotais Ano vēstnieks Normans Penke un Latvijas Goda konsuls Ņujorkā Daris Dēliņš, viņš arī nolāsija Latvijas Ministru prezidenta Valža Dombrovska atsūtīto apsveikuma runu. Baiba Pinne paziņoja šī gada PBLA augstākā apbalvojuma ieguvēju Čikāgas Piecīšus un vietējos ALA Atzinības rakstu saņēmējus Guntu Ģigu, Vinetu Zāliti un Mārtiņu Zāliti. Ņujorkas DV priekšnieks Imants Kalniņš pasniedza DV organizācijas augstāko atzinību – krūšu nozīmi zeltā juristam Ivaram Bērziņam.

Pirms lejas zālē klātā cienasta galda baudīšanas noskatījāmies Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa 18. novembra uzrunu ekrānā. Sarīkojumu rīkoja Ņujorkas latviešu organizāciju padome priekšsēdes Baibas Pinnes vadībā.

Eleonora Šturma

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kolēģus!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu **2011. gada 48. – Ziemsvētku numurā.**

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Lai arī lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu līdz **9. decembrim** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA, tālr.: 732-549-0445, e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

LAIKS 2012

M Ā K S L A S K A L E N D Ā R S

**LAIKA mākslas kalendārs
ceļā pie jums!**

LŪDZAM IEVĒROT:

- Spiestuve izsūtā tikai VIENU kalendāra eksemplāru katram *LAIKA* abonentam,
- *LAIKA* kalendārus **PAPILDUS** var pieprasīt **tikai** no kantora.

Pa tālruni pasūtījumus NEPIEŅEMS!
Pasūtinot kalendāru, iesakām lietot kalendāram pievienoto kuponu.

Laiks, Inc.

596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

2012. gada kalendārs: gab. X US \$18

Piesūtīšana: **ASV** – par katru pirmo US \$3.50;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus **ASV** – par pirmo \$3,00
par katru nākamo uz to pašu adresi \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

No visām piecām cilvēka maņām par vērtīgāko uzskata redzi. Otro vietu piešķir dzirdē, kamēr pārējām trim – ožai, garšai un tausti – lemts atpalikt. Ja kāds atgriežas no ceļojuma, viņam vis ticamāk lūgs pastāstīt, ko visu viņš ceļā redzējis. Ar nolūku kaut ko skaistu sadzirdēt kājas ceļam dažkārt auj koncertmīļi, noilgojušies kādās pasaules lielpilsētās paklausīties izcilu mākslinieku sniegumus.

1951. gadā ASV dzimušajai Ilzei Jurkānei, tagad neatkarību atguvušās Latvijas pirmā ārlietu ministra Jāņa Jurkāna dzīvesbiedrei, bijušas citas prioritātes. Ceļojot gan ar vīru, gan citiem ceļabiedriem pa pasauli, viņa lielu uzmanību pievērsusi katrai zemei un apkārtni īpatni ēdienu nogaršošanai un šo ēdienu pagatavošanas receptu sagādei, tā lai, mājās pārrototies, varētu tālos restorānos iepazīto atveidot pati. Ilggadīgās pētniecības iznākums tad nu ir šo receptu sakopojums pabiezā, uz labas kvalitātes krita papīra iespēstā grāmatā „Dzīves garša”. Tā kā ēdieni ir ne vien aprakstīti vārdiem, bet nobildēti arī skaistos krāsu attēlos, grāmatas izskatītājiem ne vien kutēs mēle un vairosies siekalas mutē, bet labpatiku sajūtīs arī acis.

Labi grāmatā pārstāvētas ir kā zupas un uzkodas, tā otrie ēdieni un saldīti. Ir ēdieni, kas visieciēnītāki palikuši tai pašā pasaules pusē, kur tie cēlušies, bet daudz ir arī tādu, kas globālizējušies. Tādi ir ASV hamburgeri un hotdogi (kuņus I. Jurkāne priekšzīmīgi sauc par desiņām), angļu *Fish 'n Chips* (ko I. J. paģari sauc par mīklā ceptu zivi ar fri kartupeļiem), italiešu visādu paveidu spaģeti un lazanja, japāņu suši... Rīgas restorāna *Vincent's* sirds un šefpavārs Mārtiņš Ritiņš, kas reiz televīzijā sūdzējās par „ātrajiem ēdieniem”, kādus cilvēki tagad masveidā sevī „štopējo” iekšā, no šādu ēdienu receptēm droši vien novērstos, tomēr I. Jurkāne, kaut būdama gardēde, ir „demokrātiska”. Pārsvārā viņas receptu krātuvē tomēr ir „lēnāki” ēdieni.

Ko lai par pavāru grāmatu sacītu recenzents, kas tādu aper pirmo un droši vien pēdējo reizi mūžā? Pats paļaudamies uz savas cienītās un restorānu pavāru kulinārajām prasmēm, neiedrošinot vērtēt, cik tipiski precīzs vai cik individuālistiski savdabīgs ir I. Jurkānes padomu kopums dažādo ēdienu pagatavošanai. Saprota un varu pieminēt vienīgi tik

Financiste izgaršo pasauli

Ilze Jurkāne, „Dzīves garša”, autobiogrāfiska pavārgrāmata – 320 ēdienu receptes no 55 valstīm, Jāņa Rozes apgāds, 2011. g., 368 lpp.

daudz, ka norādēs uz izmantojamiem produktiem viscaur ieraugāmi Latvijā un citur Eiropas kontinentā lietotie smaguma un tilpuma mēri, kas varētu nozīmēt nelielu aprgrūtinājumu un pārrēķināšanas nepieciešamību ēdienu gatavotājiem britu salās un Ziemeļamerikā.

Bet, šķirstot grāmatu un ska-

cina, ka šo garšīgo skaistumu pasaulei dāvāja tieši Jaunzēlande.” Lai atļauts iebilst! Gluži kā latvietim gribas, lai pirmā Ziemsvētku eglīte būtu tikusi iedegta Rīgā, ne Tallinā, tā bijušais Austrālijas latvietis pastāv uz visu mūžu ierasto pārliecību, ka Pavlovas izcelsmes zeme ir Austrālija.

Suši liek atcerēties nepatīkamu

sam. – Skones, ko I. Jurkāne sauc par „angļu tējas galda neaizstājamu sastāvdaļu”, Austrālijā ir daļa no t. s. Devonširas tējas dzeršanas rituāla. Pāri vairāk nekā pusei gadsimtena garā vēl tagad ieraugu savu vācu valodas lektori Doroteju Kaverlidu sēžam Melburnas Karaliskajā botāniskā dārza kafējnicā svētdienas pēcpusdienā un patērējam tēju ar skonēm. Uz angliško pasauli orientētas dāmas viņos gados taču valkāja garus baltus cimdus, kas sniedzās līdz pat elkonim. Kaverlida jaunkundze, tuvodamies jau pensionēšanās gadiem, pie tējas un skonēm tērēja ar sava gadagājuma draudzenēm. Mēs sasveicinājāmies. – Varbūt vēl atzīmēt I. Jurkānes aprakstīto lietuvieši kartupeļu sacepumu kugeli, ko, nezinādams, kas tas tāds, pasūtīju Melburnas Lietuviešu nama ēdnīcā pirms baltiešu ik gadu reiz kopīgi rīkotā Tautas sēru dienas akta un koncerta? Ieintrīgēja vārds ”kugelis”: vai vārds nozīmētu to pašu ko latviešiem kuģītis? Vēl kugeli tiesādams, pa gabalu dzirdēju, kā lietuviešu ceremonijmeistars piesaka sarikojuma iesākšanos, aicinot visus piecelties, ienākot Latvijas ģenerālkonsulam Emilam Dēliņam: *Please be upstanding for Mr. Delins!*

Gluži kā nav labi, ar ēšanu aizraujoties, pārēsties, tā nav labi aizrauties ar atmiņām. Katram I. Jurkānes grāmatas lasītājam, protams, raisīsies savējās. Tā kā samērā īsa grāmata ir iznākusi Viduseiropas no daļa, iesaku autorei kādā no nākamajiem ceļojumiem nogaršot pa manis iecienītam gardumam Bavārijā un Austrijā. Dienvidvācijā priecē par *Leberkäs* saukta uzkodā, kaut šim gaļas izstrādājumam nav nekā kopīga

ne ar aknām (*Leber*), nedz sieru (*Käse*). Lēberķezim (piedošanu!) jābūt uzkaršētam un labākās piedevas tam ir saldās bavāru (bavāriešu?) sinepes un kraukšķīgs apalītis, bet ne kartupeļu salāti. Masu patēriņa prece, tiesa. Kaut I. Jurkāne bijusi Zalcburgā un izstaigājusi filmas „Mūzikas skaņas” takas, nav sniegta šīs visuskaistās pilsētas slavenākā saldā ēdiena – *Salzburger Nockerl* recepte. Iedomājieties no vairākām olām ar nelielu miltu piedevu sakultu olu kulteni (manā bērnībā to sauca par gogoļmogoļu!), labi daudz cukura arī vēl klāt, un tad, izveidotu lielu apaļu ķīļķenu formā, pamatīgi sakarsētu un apbārstītu ar pūdercukuru! *Lecker*. (Gardi). Cietējiem no paaugstināta holesterīna līmeņa tomēr ieteicams izvēlēties ko citu...

Ja lielumlielā grāmatas tiesa veltīta tās nosaukumā minētajai garšai, sākuma daļā autore izstāsta savu dzīves stāstu. Izrādās, ka viņa bērnībā dzīvojusi tai pašā Ņujorkas priekšpilsētas „latviešu namā”, kur mitis manis vēl pavisam nesen aperētā romāna „Pārbaudījums” autors Vilnis Baumanis. Kļuvusi par augsta ranga financisti, izsitoties pat līdz viceprezidentes amatam vienā no lielākajām pasaules bankām – *Citibank*, I. Jurkāne skaidro: „Domāju, ka pat neapzināti, lai nepakļautos vīriešu pasaulei, kur es tik ilgi strādāju un kur bieži biju vienīgā sievietē tik augstā amatā, pievērsos kulinārijai, lai līdzsvarotu šo vīriešu pasauli, nekļūtu pārāk „cieta” un saglabātu sievišķību.”

Dzīves stāsta un receptēm pa vidu iestarpināto ceļojumu aprakstu dēļ ne visi, kas grāmatu iegādāsies, vēlēšies to novietot virtuves plauktiņā virs cepeškrāsns. Viņiem šķitīs, ka piemērotāka vieta tai ir citu grāmatu starpā mājās bibliotēkā vai dzīvojamā istabā.

Eduards Silkalns

toties ēdienu nosaukumos un nobildējumos, raiti raisās atmiņas. Dzīves gadus Austrālijā prātā atsauc baletdejojotājas Pavlovas vārdā nosauktā torte vai saldēdiens, kas izgudrots 1926. gadā, kad Pavlova, gadus piecus pirms savas nāves ar baleta priekšnesumiem uzstājās Austrālijā un Jaunzēlandē. Uzturējusies reiz Jaunzēlandē, bet ne Austrālijā, I. Jurkāne ļāvusi kivi – kā sauc Jaunzēlandes iedzīvotājus – sevi ietekmēt un raksta: „Interesanti, ka austrālieši cenšas... recepti... piesavināties, bet Annas Pavlovas biogrāfi un citi vēstures avoti lie-

atgadījumu, kad jaunās audzes radnieki (tēvs latvietis, māte italiete) savai meitīnai kristībās bija iecerējuši dot vārdu Suči? (Sači?), bet par Sači runājot, man pazīstamākais vārds suši no mutes vien gribēja skriet laukā. – Ar muskusu iepazīnos tikai pērn kādā arābu ēdnīcā Jeruzālemē. – Lai tiktu pie izcila Švarcvaldes ķiršu tortes gabala, nav jādodas uz Švarcvaldi. Ar bijušo sidnejieti, tagadējo ridzīnieku Osvaidu Aizstrautu izbaidījām tādu nupat augustā *Classico* kafējnicā Brēmenes rātslaukumā. Lūk, saņāca brīva reklāma vācu bizne-

Paplašinātā ziemas numurā ar astoņpadsmit Ulza Brieža dokumentāriem fotoattēliem izņemts ceļš uz Latvijas valsts neatkarības

Jaunā gaita Nr. 267

atjaunošanu 1991. gadā. Sākot ar deportēto latviešu uzcelto pieminekli „Dzimtenei” Intā, Komi autonomajā apgabalā, Krievijas tālajos ziemeļos un 1977. gadā Abavas krastā smilšakmens iezī iecirsto prasību „Brīvību letiņiem tēvzemē!”, un nobeidzot ar ziediem un svecītēm rotāto nezināma kritušā asinspalti pie Bastejkalna tiltiņa 1991. gada 21. janvārī un Krievijas karoga neceremoniālo nolaišanu no Baltijas kara apgabala stāba ēkas Rīgā 1994. gada 26. augustā. Šie attēli spēcīgāk nekā visviedākie vārdi aicina vērtēt un sargāt mūsu svēto mantojumu – mūsu pašu valsti. Ievadrakstā Rolfs Ekmanis informē par fotomākslinieka

dzīvi un darbu – „44 gadi caur fotoobjektīvu”.

Voldemārs Avens iepazīstina (kam iepazīstināšana vajadzīga!) ar gleznotāju, grafiķi, dizaineru, mākslas fotogrāfu, estrādes dziedoni un ģitaristu Ilmāru Rumpēteri. Viņa darinātie gandrīz jau neskaitāmie *Jaunās Gaitas* vāku attēli guvuši starptautisku ievēribu un atzinību. Rumpētera jauneklīgo darba tempu var novērot viņa dienīškā piensūmā tīmeklī *Facebook* portālā; no turienes arī šī JG numura vāks un glezna „Vins, sievietes un dziesma”.

Lindas Treijas skatījumā Vine-tas Kaulačas spēcīgās, gandrīz fotorealistiskās gleznas, no kurām šai numurā ievietotas divas

(no kājāmgājēja acu augstuma attēlota varbūt lidlaukā atrodama tukša spīdīga metalla un stikla pāreja, otrā – eskalators), spēj valdzināt ar laika, pat paātrinājuma izjūtu.

Fricis Zandbergs (1910-1972) mākslas vēsturnieka un kritiķa Māra Branča vērtējumā jaunībā daudzsolos gleznotājs, bija viens no tās nelaimīgās paaudzes, ko karš un došanās svešumā – viņa gadījumā izsūtīšana uz Sibīriju – skāra vissāpīgāk. Taču viņa trīs mazmeitas, mākslinieces, tostarp arī *Jaunās Gaitas* mākslas redaktore un Amerikas latviešu mākslinieku apvienības priekšsēde Linda Treija, riko izstādes un „neļauj vectēvam pazust pagātnes

mīglajā bez pēdām”. Šai JG numurā attēlota F. Zandberga 1937. gada glezna „Smagie ormaņi”.

Helēne Gintere par diriģentu Andri Nelsonu raksta: „Neparasti talantīgo mūziķi dievina gan publika, gan orķestru mūziķi, gan arī kritiķi...” Viņa raksta: „Viņš diriģē kā iemilējies, iemilējies mūzikā, it kā viņš gribētu to ar seviem augveidīgajiem žestiem apskaut, aptverot visu, nepazaudējot nevienu takti. Pilnībā atdodot sevi visu.” Uz jautājumu, kā gan iespējams, ka latvieši tik neproporcionāli pārstāvēti pasaules mūzikas kalngalos, Nelsons raksturo latviešu mentalitāti „...ārēji viņi ir kautrīgi un atturīgi, bet iekšēji stipri – pat savā melancholijā. Un mūzikā viņi redz iespēju šo stiprumu atklāt.”

(Turpināts 5. lpp)

Dievs, palīdzi mirdzēt mums!

(Imants Ziedonis)

Parasti Latvijas apmeklētāji brauc pa lielceļiem, iepazīstas ar pilsētām – Rīgu, Ventspili, Liepāju, Valmieru – un sajūsmināti dalās redzētajā. Taču, pārvietojoties pa vietējiem, maziem lauku ceļiem, paveras cita ainava. Tukuma novada Tumes pagastā pārņem sajūta, ka te viss sastindzis, izmiris, kaut arī apkārtnē vērojamas ne tikai aizaugušas atmatas, bet arī uzarti tūrumu un zaļojoši rapša lauki. Vairākkārt braucot pa šaurajiem likloču lauku ceļiem, nekad nesastāpu nevienu kājāmgājēju, zirgu pajūgu, autobraucēju. Visur valdīja miers un klusums. Kādā ceļmalā, blakus kūts mūra atliekām, iesprausts stabiņš ar uzrakstu „Katlapi”. Uzkalnā redzamas aktieņa Žaņa Katlapa atjaunotās dzimtas mājas, kuŗās patlaban dzīvo viena pensionāre ar suni. Šajā apvidū bijušas vairākas zemnieku mājas – „Kēllas”, „Kalnaķellas”, „Priēžķellas” un „Lejaskēllas”. Pelēkas, lietū un vējos ārdētas, apsūnojušiem jumtiem, daļēji saglabājušas tikai pēdējās divas no minētajām. „Lejaskēllas”, bankā aizņemoties naudu, 2005. gadā nopirkusi kāda jauna ģimene. Māja nedaudz pielabota, cik necik sakopts vecais ābeļdārzs un iestādīti jauni kociņi, bet sendienās no laukakmeņiem celtā kūts laikam gan savu „otro elpu” tik drīz nepiedzīvos, jo nav naudas. Lenču saimnieks 1941. gadā atzīts par valsts ienaidnieku un aizvests uz Sibīriju. Padomju kolektīvizācijas laikos lielajā dzīvojamā mājā

mitinājušies dažādi saimnieki, no tās un saimniecības ēkas palikuši vairs tikai spokaini grausti. Vecais, nekohtais ābeļdārzs gan pilns ar sārtiem rudens āboliem, un staba galā katru vasaru dzīvo stārķa ģimene. Plašā apkaimē izklaidus redzamas pelēkas, zemei pieplakušas mājeles, pie tām, ķēdēs piesieti, raustās un rej suņi. Tātad kāds tur dzīvo. Maz šai pusē ēku, uz kuŗām var noraudzīties ar prieku. Vienu gan pamanīju uzkalnā ziedam kā sarkanu magoni, jo saimnieks tai uzlīcis košu jumtu. Otrā ir jaunceltne „Pičas”, pamanāma pa lielu gabalu, jo atrodas paugura galā. No Tumes uz Sibīriju tika izsūtītas 20 ģimenes, arī „Piču” saimnieki. Ēkas sen sabrukušas, bet zemi pirms apmēram desmit gadiem nopirkuši uzņēmīgi ļaudis un piecu hektaru platībā iestādījuši smiltsērķškus. „Piču” jaunsaimnieki ražo ekoloģiski tīrus produktus: smiltsērķškus, ābolu, upeņu, ērkšķogu, jāņogu, burkānu u. c. marmelādi un sulas. Tās ir ļoti gardas un veselīgas, pati nogaršoju. Savu saražoto saimnieki ar palīgiem pārdod dažādu pilsētu tirgos, arī Berga bazārā Rīgā. Ražas novākšanai palīgos aicina kaimiņus un pilsētas bezdarbniekus. Darbspēku atrast esot diezgan grūti, bet kaut kā viņi tiek ar visu galā. Jaunsaimnieki uzcēlušī dzīvojamo māju, ražotni, brauc ar vecu, sagrabē-

jušu auto un, kā paši saka, ir parādies līdz kaklam.

Apvidus ir paugurains, tūrumos bijis daudz laukakmeņu, un no tiem šai pusē būvētas pamatīgas lopu kūtis. Kāds varen liels akmens, kas atradies uz „Lenču” un „Lejaskēllu” zemes robežas, kādā naktī pazudis bez vēsts. „Lejaskēllu” jaunā saimniece no-

māsiņas Alīnu (17) un Viktoriju (19) savā ģimenē pieņēmuši, kad bērniem bija trīs, seši un septiņi gadi. Trīs citus audzēbērnus Daina un Ervīns jau izvadījuši patstāvīgā dzīvē. „Apiņu” divās istabās katru vakaru skan bērnu čalā, dažbrīd arī raudas, jo bērnu rotaļplatība ir tikai četri kvadrātmetri. Nedēļas nogalēs, kad at-

uz „Apiņiem” nopostīta, lai to atjaunotu, nepieciešams uzbūvēt augstsprieguma strāvas pārveidotāju, tā saucamo transformatoru. Latvenergo šim nolūkam pieprasa no ģimenes apmēram 3000 latu, bet tādas naudas tai nav.

Vai gan kāds no mums var iedomāties 21. gadsimtā iztikt bez elektrības? Vētras un sniegpuetņa laikā mēs uztraucamies, ja dažas dienas vai stundas jāpasevē suvēcu gaismā, bet Latvijā vēl ir vietas, kur tā jāiztiek gadiem ilgi.

„Apiņu” jaunsaimniekiem diez vai ar centību vien pietiks spēka kaut vai tikai ievilkot elektrību. Ar nopelnītajiem dažiem simtiem latu mēnesī nekādus brīnumdarbus nevarēs veikt, bet lielākas peļņas nolūkos ģimene Latviju atstāt negrāsās.

Ir nodibināti dažādi pieminēto un kapu atjaunošanas, kā arī studiju stipendiju fondi. Vai ir arī palīdzības fonds izpostīto zemnieku saimniecību atjaunošanai?

Ziemsvētku prieks ienāk gan pilnīgi, gan būdīnās, vienalga, vai tur mirdz greznas lustras vai tikai svečītes. Tie, kuŗi vēlētos palīdzēt, lai „Apiņu” būdīnā kādreiz iemirdzētos elektriskā spuldze, var nosūtīt nelielu ziedojumu. Konta nr.: LV20HABA0551005201573

Šo stāstu beigšu ar dzejnieka Imanta Ziedoņa lūgšanu:

„Kungs, nedali savu labumu daļās, lai esam kopā! Cik es esmu stiprāks, tas tiks manam brālim,

Daina Dūša (no labās) ar bērniem – Laura, Richars, Alīna, Daina; priekšā Mārtiņš un Elīza; pārējo nebija mājās

birdinājusi asaras, izsludinājusi meklēšanu, bet zaglis nav atrasts vēl šobaltdien. Pazudušu adatu siena kaudzē nevar atrast, bet milzīgu akmeni...

Starp pauguru, uz kuŗa uzcelta māja ar sarkano jumtu un „Piču” pakalnu ir trešais, no kuŗa debess slienas gaŗš dūmenis ar stārķa ligzdu galā. Tajā katru vasaru baltie svēteļi rūpējas par savas dzimtas turpināšanu. Uz šī paugura kādreiz bijušas „Apiņu” mājas, no kuŗām, tāpat kā no kūts un smēdes, palikušas vairs tikai drupas. Šajā vietā nu jau piekto gadu dzīvo 1941. gada 14. jūnijā uz Sibīriju aizvestā Ivara Landorfā mantinieki – Daina un Ervīns Dūšas ar krietnu pulciņu gan savu, gan no bērnuma pieņemto bērnu. „Apiņu” pamatīgo ēku drupas liecina, ka saimnieks bijis čakls un gudrs zemnieks. Jaunie saimnieki vēlas Dainas vectēva mājas atjaunot, bet pagaidām lielā ģimene mitinās pašu spēkiem uzceltās būdas divās istabās bez elementārām ērtībām un pat bez elektrības! Daina sešas dienas nedēļā, pulksten četros no rīta un četros vakarā, dodas slaukt govīs SIA Beliko farmā, 12 dienās nopelnot 89 latus. Ervīns strādā celtniecībā un mājās sastopams tikai nakts melnumā, bet nekādus tūkstošus nepelna. Dūšu ģimenei ir viena govis, zirgs, ruksis, pagalmā lēkā desmit kazu, bijušas arī vistas, bet tās visas nokodis sesks. Dzīves apstākļi ģimenē ir pieticīgi, bet tajā valda satīcība un sirsnība, katram bērnam ir savs sapnis: Laura (17 g.) vēlas kļūt ārste, Māra (19) Bulduru kolledžā apgūst floristiku, Ilze (21) māca angļu valodu un ģitarspēli, Elīze (6) labi zīmē, Mārtiņam (4) patīk automašīnas, viņš cer, ka tētis salabos ragaviņas un Ziemsvētku vecītis varbūt uzdāvās slēpes. Audzudēls Richards (15) nolēmis kļūt par biškopi. Ervīns un Dace Dūšas Richardu un abas

brauc lielākie bērni, jāsaspiežas vēl ciešāk.

„Apiņu” iemītņieki jau piecus

„Apiņu” mājā dzīvo jaunsaimnieki Daina un Ervīns Dūšas un viņu bērni (septiņi cilvēki, bet nedēļas nogalēs ir vēl vairāk)

Salīdzinot ar sabrukušo kūti, Dūšu ģimenes dzīvojamā māja ir ļoti maza

gadus iztiek ar pašu saražoto elektrību, katru dienu uzlādējot baterijas pie kaimiņiem. Gaisma ir, bet nav iespējams darbināt veļas mazgājamo mašīnu, ledusskapi u. c. elektriskās ierīces. Padomju laikos elektrības līnija

un Viņa darbi atmirdzēs māsās un manī, es lūdzu! Nav daudz, Dievs, palīdzi augt mūsu dzimtai lielākā gaismā un iet uz gaismu, un turēties tīriem.”

Priecīgus Ziemsvētkus visiem!
Laima Dzene

Jauna rotkale Melburnā

Melburniete Ilze Ziedare-Švarca pabeigusi četru gadu mācības un saņēmusi diplomu – *Advanced Diploma Engineering Technology; Jewellery*. Absolventu izstādē varēja aplūkot divpadsmit Ilzes rotas un secināt, ka tās iedalāmas divās noteiktās kategorijās: darbi, kuŗos atklājas viņas latvisko senču ietekme, un darbi, kuŗos inspirācija gūta no austrālistiskās vides. Ilzes rotas apliecina augstu tehnisku prasmi un dizaina dažādību. Sevišķi neparasts ir pērļu medaljons, kuŗā saskatāmi Austrālijas plūdu motīvi.

ievēribu un atzinību.

Ilze ir Austrālijā pazīstama saskatu stāstītāja. Viņa iepriecinājusi lielus un mazus dalībniekus 3x3 nometnē, bērnu nometnē Tērvētē un Kultūras dienās. Māksliniece teic, ka arī viņas rotām ir stāsti, kuŗi atspoguļo gan rotkales austrālistisko tagadni, gan latvisko mantojumu. Viņa pati sevi iepriecina, šos stāstu pilnveidojot, kamēr skicē un darina metālā jauno rotu. Ilze ir pētījusi latvju senās rotas un arheoloģiskus materiālus. Taču viņas mērķis nav atdarināt seno rotkaļu dar-

Ilze Švarca pie saviem darbiem izlaiduma izstādē

Ļoti skaistas, vienlaikus senatnīgas un modernas ir latviskās sudraba saktas, kuŗu metālā piekariņos interesanti stilizēts Rucavas tautiskās blūzes raksts. Saktas var valkāt gan kā piespraudes, gan ar sudraba ķēditi, un tās jau izpelējušas latviešu

bus. Viņa darina jauna stila latviskas rotas mūsdienu vīrietim vai sievietei. Vēlam jaunajai talantīgajai māksliniecei veiksmi un panākumus!

Informācija: www.vasara.com.au
Dr. Baiba Ziedare

Amerikas latviešu devums Latvijas brīvības centieniem (1951–1991)

*No krājuma "Latviešu trimdas loma Latvijas neatkarības uzturēšanā" –
Apvienotā Pasaules latviešu zinātnieku 3. kongresa materiāli, 2011*

Anita Tērauda
(3. turpinājums)

1974

EDSK laikā Ženēvā PBLA sagatavoja un Tautu savienības mitnē pie Latvijas istabas novietoja liela formāta tekstu – Latvijas un PSRS miera līgumu. ASV notika plašas vēstules akcijas, pieprasot ASV Kongresam pieņemt rezolūciju, kas aicinātu šīs konferences dalībvalstis sagatavot rezolūciju, kurā Baltijas valstu inkorporācija Padomju Savienībā tiktu atzīta par nelikumīgu.

8. septembrī tika nodibināts Latviešu Institūts (LI). Tā darbs lika pamatus žurnālam «Latvju māksla» un enciklopēdijai par pēdējo gadu notikumiem. Šis projekts izveidojās par E. Andersona rediģēto «Latvju enciklopēdiju: 1962–1982».

Plaši tika izrādīta ALA sagatavotā filma «Tauta tuvumā, tauta tālumā», kas rādīja latviešu dziesmu svētku 100 gadu atceres sarakojumus Rīgā, dziesmu svētkus latviešu bēgļu nometnēs Vācijā (piemēram, Eslingenē, Blombergā, Libekā), ASV (piemēram, Klivlandā), Austrālijā (piemēram, Sidnejā), Anglijā un Kanadā. Šis pasākums vienlaikus saglabāja latviešu dziesmu svētku vēsturi, uzturēja latvietību un veicināja vietējās latviešu sabiedrības aktivitātes dažādos centros.

1975

27. februārī ASV prezidents Dž. Fords Baltijā namā pieņēma baltiešu delegāciju, kas pieprasīja atbalstīt baltiešu radio raidījumu translāciju uz Baltijas valstīm. Uzzinot, ka daži ASV Nacionālās drošības padomes locekļi atbalsta pilnīgu Baltijas valstu iekļaušanu PSRS, baltieši uzsāka protesta vēstule akciju Baltijam namam.

Aprīlī ALA valdes priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners aicināja tautiešus ASV rakstīt savu apgabalu ASV Kongresa locekļiem, lūdzot viņus balsot par iesniegtajām rezolūcijām, kas aicina Eiropas drošības un sadarbības konferences dalībniekus neatzīt par likumīgu Baltijas valstu okupāciju.

Maijā septiņus latviešu jauniešus apcietināja par PSRS karoga dedzināšanu un neatļautu pulcēšanos pie Padomju Savienības vēstniecības Vašingtonā. Cita grupa jauniešu iesniedza protestu PSRS vēstniekam A. Dobriņinam par politisko un reliģisko aktivīstiju vajāšanu Padomju Savienībā.

7.–8. jūnijā PBA rīkotajā sanāksmē nolēma sagatavot jaunu informātīvu memorandu par apstākļiem Baltijas valstīs, ko izdalīt Eiropas drošības un sadarbības konferences dalībniekiem viņu galvaspilsētu vai sūtniecību apmeklējumu laikā.

Jūlijā RL sāka translēt radio raidījumus latviešu un igauņu valodā (raidījumi lietuviešu valodā bija sākušies jau 2. martā).

25. jūlijā, pirms Helsinku konferences, ASV prezidents Dž. Fords pieņēma baltiešu un pārējo Austrumeiropas etnisko organizāciju pārstāvjus un deklarēja, ka ASV nekad nav atzinusi un neatzīs Baltijas valstu inkorporāciju PSRS.

Konferences laikā Vašingtonā pie Baltā nama un citos centros stāvēja Baltijas Brīvības sardze. Baltieši arī rīkoja demonstrāciju pret t. s. H. Sonnenfelda doktrīnu, kas populārizēja uzskatu, ka Austrumeiropas valstīm jāuztur draudzīgas attiecības un jāveicina sadarbība ar PSRS.

2. decembrī ASV Kongress pieņēma ilgi gaidīto baltiešu rezolūciju par Baltijas valstu okupācijas neatzīšanu.

1976

ALA sāka periodiski izdot *Latvian News Digest*, informējot ASV sabiedrību par jaunākajiem notikumiem okupētajā Latvijā un latviešu sabiedrībā ASV.

ALA savāca un apkopēja padomju režīma izsūtīto un nogalināto latviešu vārdus, kurus publicēja *These Names Accuse* papildinātā izdevumā.

Balstoties uz biežākiem sakariem ar viesiem no okupētās Latvijas, kas nereti izsauca sabiedrības šķelšanos, ALA kongress

varu Baltijas valstīs.

28. oktobrī tikko ievēlētais ASV prezidents Džimijš Kārteris (*Jimmy Carter*) atbildēja uz Dr. Spilnera telegrammu, norādot, ka ņems vērā ieteikumus un rūpēsies par brīvāku informācijas apmaiņu starp abām valstīm. Savā prezidēšanas laikā viņš stingri atbalstīja vispārēju cilvēktiesību ievērošanu un respektēšanu ne tikai brīvajā pasaulē, bet arī okupētajās valstīs.

1977

13. maijā ALA iesniedza memorandu Eiropas drošības un sadarbības konferences komisijai par PSRS pārkāpumiem ģimeņu apvienošanās gadījumos, uzskaitot 75 konkrētus gadījumus.

23. septembrī notika masu demonstrācijas pie Linkolna pieminekļa Vašingtonā sakarā ar Belgradas konferenci (Helsinku konferences turpinājumu), kur civiltiesību jautājums oficiāli dominēja Austrumu un Rietumu diplomātu diskusijās.

Padomju Savienības militāro spēku, aģentu un citu kontroles iestāžu izvākšanu no Baltijas valstīm, atgrieztu izsūtītos baltiešus dzimtenē un ASV turpinātu okupācijas neatzīšanas politiku.

15. oktobrī ALA priekšsēdis J. Riekstiņš aicināja latviešus ASV rakstīt protesta vēstules saviem ASV Kongresa locekļiem, izsakot protestu un nožēlu par elementāro cilvēktiesību neievērošanu konferencē, kurā paredzētas pārrunas par cilvēktiesību ievērošanu. ASV valdības pārstāvji saņēma simtiem vēstule no viņu vēlēšanu iecirkņos dzīvojošiem latviešiem.

1978

Bijušais čekas aģents Imants Lešinskis pārnāca uz ASV un liecināja par padomju varas un t. s. Kultūras sakaru komitejas darbību Rietumos.

Okupētajā Latvijā dzīvojošā Laimoņa Niedras apcietināšana un tiesāšana par baznīcu fotografēšanu izraisīja sašutumu visos latviešu centros ASV. Šis no-

okupāciju un pieprasot pašnoteikšanos un brīvību visām piecām valstīm.

Novembrī aptuveni 50 personas izdalīja skrejlapīņas pie PSRS vēstniecības un lidfirmas „Aeroflote” biroja, protestējot pret „disidentu” Laimoņa Niedras un Žaņa Skudras sodīšanu okupētajā Latvijā. Pēc nepārtrauktas informācijas sniegšanas par lidojumiem uz Padomju Savienību, par tūristu drošību utt. lidfirma slēdza savu biroju un izsauca policiju. Policija konstatēja, ka nav nekāda krimināla nozieguma, tikai vēlēšanās iegūt informāciju. Pēc šā starpgadījuma vēstniecība atsāka ikdienas darbu.

1979

Baltiešu pārstāvjus (iespējams, sakarā ar Padomju Savienības iebrukumu Afganistānā) uzaicināja uz tikšanos ASV viceprezidents V. F. Mondeila (*V.F. Mondale*), un tajā piedalījās arī ASV prezidents Dž. Kārteris. Tā kā prezidents piedalījās arī t. s. galotņu konferencē Vinē, latvieši konferences vajadzībām sagatavoja informāciju un sarakstus par tiem latviešiem, kurus piederīgajiem bija aizliegts izbraukt no Padomju Savienības (okupētās Latvijas).

11. martā latviešu jaunieši Čikāgā demonstrēja pie Padomju Savienības rīkotās izstādes „Padomju sievietē”, pieprasot PSRS ievērot cilvēktiesības un reizē arī aicinot ASV boikotēt olimpiskās spēles Maskavā 1980. gadā.

23. martā ABK pārstāvji tikās ar ASV Ārlietu ministrijas vadītāja vietnieku Eiropas nodaļā Robertu Barriju (*Robert Barry*), lai pārrunātu problēmas Baltijas valstīs un atrastu veidu, kā atvieglot baltiešu diplomātu akreditāciju. R. Barrijs vēlreiz apliecināja ASV nostāju neatzīt Baltijas valstu okupāciju par likumīgu.

Aprīlī ALA aicināja tautiešus rakstīt vēstules, sūtīt telegrammas un/vai apmeklēt savus ASV Kongresa locekļus viņu birojos, mudinot viņus atbalstīt ASV Kongresā iesniegtās rezolūcijas, kas pieprasa Baltijas valstu jautājuma iekļaušanu Madrides EDSK konferences darba kārtībā.

14. jūnijā, pieminot Austrumeiropiešu centrālās organizācijas, ABK aicināja pasaules valstis neaizmirst Baltijas valstu okupāciju un 40. gadadienu, kopš Molotovu un Ribentrops parakstīja paktu, kas pakļāva Baltijas valstis, Poliju un Rumāniju Padomju Savienības kontrolei.

23. augustā ABK pārtulkoto proklamāciju, ko bija parakstījuši baltiešu «dissidenti» (kā arī A. Saharova), protestējot pret Molotova – Ribentropa aktu, izplatīja vairākos centros ASV un iesniedza preses pārstāvjiem.

24. oktobrī ASV Tautas vietnieku nams pieņēma E. Derbinska ierosināto rezolūciju, kas pieprasīja, lai ASV delegācija EDSK konferencē izvirzītu jautājumu par pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu okupētajās Baltijas valstīs. ASV delegācija to arī darīja.

(Turpinājums sekos)

Baltiešu demonstrācijas M. Gorbačova vizītes laikā Vašingtonā, DC, 1987. gada 8. decembrī. Aizmugurē Baltais nams

pieņēma trīs rezolūcijas – vadlīnijas šādu iekšējo nesaskaņu kārtīšanai, lai novērstu latviešu sabiedrības ASV šķelšanos, nosakot, kā uzņemt, sazināties un/vai sadarboties ar viesiem no okupētās Latvijas.

23. janvārī ASV prezidents Dž. Fords uzaicināja baltiešu pārstāvjus uz pārrunām par līdzekļiem ASV budžetā, kas nepieciešami radio raidījumiem visās trijās baltiešu valodās.

19. februārī ASV prezidents Dž. Fords igauņu organizācijām norādīja, ka ASV nekad nav atzinusi Baltijas valstu 1940. gada inkorporāciju Padomju Savienībā par legālu un to nedarīs arī nākotnē.

20.–23. maijā 5. AABS un Kolumbijas Universitātes Padomju Savienības nacionalitāšu programmas vadītāju rīkotā konference pulcināja ap 100 zinātnieku no ASV, Kanadas, Somijas, Zviedrijas, Vācijas, Austrijas, Francijas, Izraēlas un Austrālijas. Galvenā tema: Baltijas tautas un to kaimiņi.

31. augustā PBLA priekšsēdētājs Dr. I. Spilners nosūtīja telegrammas abām ASV politiskajām partijām, pieprasot pārtraukt kredītu piešķiršanu PSRS projektiem, kas pastiprina padomju

Mācītājs H. M. Grīvāns, izlaists no okupētās Latvijas, ASV kongresa komisijā liecināja par apstākļiem okupētajā Latvijā.

24. septembrī baltiešu jaunieši Vašingtonā rīkoja demonstrāciju pret cilvēktiesību neievērošanu okupētajās Baltijas valstīs.

26. septembrī ASV Ārlietu ministrija deklarēja, ka ASV nav mainījusi savu nostāju par Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanu par nelikumīgu.

5. oktobrī Belgradas konferences laikā Dienvidslāvijas policija apcietināja un izraidīja no Dienvidslāvijas divus PBLA pārstāvjus Dr. Oļģertu Pavlovski un Mudīti Krastu vienu stundu pirms noliktās tikšanās ar ASV delegācijas vadītāju Arturu Goldbergu (*Arthur J. Goldberg*). A. Goldbergs iesniedza protestu, norādot, ka vēlas tikties ar visiem ASV pilsoņiem. ASV senators R. Dole iesniedza formālu protestu Dienvidslāvijas prezidentam Tito. Dienvidslāvijas valdības pārstāvji atvainojās par notikušo.

ASV kongresa loceklis E. Derbinskis (*Ed. Derwinski*) (R-ILL) proponēja rezolūciju (*H.Con. Res. #413*), pieprasot ASV pārrunāt Baltijas valstu jautājumu Apvienotajās Nācijās, lai panāktu

tikums deva vēl vienu pierādījumu par padomju režīma nostāju pret reliģisko brīvību un vēl vienu iemeslu latviešiem ASV protestēt pret šādu režīmu.

19.–22. jūnijā notika pasaules latviešu dziesmu dienas Visbijā, Gotlandes salas galvaspilsētā, izraisot negatīvus komentārus no Maskavas, prieku Rīgā un pozitīvu novērtējumu Ķīnā!

7.–8. oktobrī Vašingtonā notika 3. Baltiešu informācijas forums, kurā piedalījās 75 baltiešu organizāciju pārstāvji, lai pārrunātu kopējus projektus un sadarbību to veikšanā, izvirzot prioritātes un sadalot pienākumus nākotnes darbībai. Tā bija viena no visplašāk pārstāvētām baltiešu konferencēm, kas izstrādāja, saskaņoja un apstiprināja nākotnes darba plānus, it sevišķi politiski orientētos projektos.

18. novembrī ASV ārlietu ministrs Sairuss Venss (*Cyrus A. Vance*) personīgi ar kāda ministrijas darbinieka starpniecību apsveica Latvijas sūtni Dr. Anatolu Dinbergu Latvijas neatkarības atceres 60. gadadienā.

26. novembrī vairāk nekā 2000 baltiešu, ukraiņu un baltkrievu demonstrēja Ņujorkā pie PSRS misijas AN, protestējot pret PSRS

LATVIEŠU LIKTENSTĀSTI

(Turpināts no Nr. 46)

Rita Laima-Bērziņa

Nāktī pie Mildas ieradās čekisti, paziņoja, ka gan Milda, gan Alfrēds ir izsūtāmo sarakstos kā kulaki. Čekisti prasījuši un draudējuši Mildai – kur brālis, bet Milda izlocījās, sacīdama, ka brālim daudz draudzeņu, viņa nezina, pie kuŗas šoreiz aizgājis. Un tā Alfrēds palika Latvijā bet Mildu izsūtīja. Imbertēnos apcietināja Alīdu, Edmundu un Mildas māti Alīdu un kā „kulakus” izsūtīja uz Omsku. No izsūtījuma paglabās izveicīgais brālis Alfrēds un māsa zobārste Silvija.

No izsūtījuma Krievijas Tālajos austrumos 1958. gadā Rīgā atgriezās Milda Munce (ar pavasaŗa ziediem rokā). Viņai pa labi vīrs Oskars Muncis, pie rokas meita Laima, pa kreisi ar raibo lakatu Laimas auklētāja Oskara māte Emma Munce

Amūrā Milda strādāja par slaucēju un tur jau 1949. gadā satika un apprecējās ar Oskaru Munci. 1950. gadā piedzima dēliņš Vita, taču viņš nomira 1951. gadā deviņu mēnešu vecumā. Par

šo dziļi sāpīgo notikumu Munciem vēl tagad ir grūti runāt. 1952. gada 22. oktobrī Šimanovskas pilsētā piedzima meita Laima. Milda atceras, cik grūtnieces gaitās izpalīdzīgs mūžīgajos meŗa darbos bija Oskars. Līdz pēdējam brīdim grūtniecei bija jāstrādā bet Oskars visur sievai izpalīdzēja. Tomēr Laima piedzima slimnicā, nevis meŗā. Viņu kopt un audzināt palīdzēja Oskara māte.

Viņa devās mājup uz Latviju 1958. gadā. Mildas māte, māsa Alīda un brālis Edmunds arī atgriezās Latvijā no izsūtījuma. Edmunds strādāja VEF-ā, māsa Alīda palika bez savas ģimenes; viņa strādāja un kopa veco māmuļu.

Dzimtene un emigrācija

Latvijā Muncu ģimene sākotnēji apmetās Rīgā pie Oskara mātes māsas Olgas Prīmanes Sarkanarmijas (tagad Bruņinieku) ielā. Gan Mildai, gan Oskaram uzreiz laimējās. Milda drīkstēja atsākt studijas un pabeidza tās 1960. gadā. Laba paziņa sagādāja viņai zobārstes darbu Ogrē. Oskars nejausi satika savu veco priekšnieku no pirmsizsūtījuma laika un tika pie darba. Ar laiku ģimene tika pie sava trīsistabu dzīvokļa Rīgā. Dzīve pamazām nostabilizējās. Meita Laima beidza studijas Latvijas Medicīnas Institūta Ārstniecības fakultātē. 1979. gadā viņa apprecējās ar ASV latvieti Valteru Riekstiņu un aizbrauca uz ASV dzīvot. Amerikā Laimai bija grūtības atrast rezidentūru; viņa iestājās Vaioingas (Wyoming) Universitātes Medicīnas tehnoloģijas fakultātē, ko beidza kā medicīnas tehnoloģe. Tagad Laima strādā labi pazīstamā laboratorijā hematoloģijas nodaļā. Pagājušā gadā saņēma maģistra gradu menedžmenta zinātnē Ohaijo Dominikāņu Universitātē. Gadiem ejot, mainījās arī politiskā situācija Latvijā. 1990. gadā Oskars un Milda Munci atstāja Latviju un devās dzīvot pie Laimas un maz-

meitas Sandras Ohaijo pavalstī, kur dzīvo šobaltdien. Laimai ir labs darbs un viņa mīļi gadā par saviem vecākiem.

Kas Munciem sirdij tuvs literātūrā? „Ziemeļnieki [Hamsuns, Ibsens u.c.]” – abi pēc pauzes nosaka. Mildai mīļa arī Anna Brigadere. Mildai patīk klausīties latviešu mūziku. Kad jautāju, kas viņus stiprināja izsūtījuma gados, Milda uzreiz paskatās uz Oskaru, pasmejas un nosaka: „Mans čirulītis!” Tātad – cilvēcīga mīlestība un tuvība, ģimenes spēks un ģimenes prieks. Un Milda arī atkārtoti uzsver, ka vienmēr apkārt gadījušies labi cilvēki. Viņa tic, ja esi pats laipns, citi arī būs laipni.

No vecajām tēva mājām Imbertēniem Zemgalē ir palikusi pāri tikai dzīvojamā ēka. Milda Munce stāsta: „Kad es 2004. gadā aizbraucu uz tēva mājām, pabraucu gaŗām, nepazīnu. Redzama ķieģeļu māja ar salāpītu šifera jumtu, logi aiznagloti ar dēļiem, tikai daži bērzi palikuši. Audruves upītes vietā palicis grāvis, kas ietek Lietuvā. Nekur nevienas kaimiņu mājas, viss zaļš kā prērijā, tas esot eļļas augs rapsis. Vienīgais koku puduris bija Skrodeŗu kapi, kur dus mani vecvecāki, tēvs, kuŗš mira, kad man bija 11 gadi, un arī daudzi citi mūsu dzimtas pie-

derīgie. Manu vecvecāku un mana tēva pieminekļi bija nolauzti un netālu gulēja zālē. Pieminekļu zagļi tikuši iztraucēti. Ar radu palīdzību pieminekļi salabojām un novietojām atpakaļ. Kaimiņu pieminekļi visi bija nozagti.” Pār dzimto vietu klājusies pamestības, aizmirstības velēna. Imbertēnu palīgēkas kolchoza laikos vienkārši nokurinājuši malkā. Pati zeme ģimenei paliek, bet to iznomā Latvijas radi. No pagātnes skaidrās dzīves tai Latvijas stūrīti nav palicis nekā, viss no zemes noslaucīts.

Oskars un Milda Munci Mildas 90 gadu jubilejā meitas Laimas mājās Ohaijo pavalstī ASV

„Zemgalē no Latgales un Krievijas ienāca sveši ļaudis, kam nerūpēja nekā,” saka Milda. Un tomēr viņai velk atpakaļ uz dzimteni. „Tur lauki...” Oskars savukārt nosaka: „Es te slikti nejūtos.” Un pasmaida savu mīlīgo smaidu.

Kā dāvanu es paņemu sev līdzīgu divu gaišu, laipnu latviešu dzīvēstāstus, kas tik sāpīgi atspoguļo latviešu tautas bēdas un ciešanas 20. gadsimtā, paņemu līdzīgu ar tautas izturību, sīkstumu un garaspēku. Laima Riekstiņa ir pārliecināta, ka latviešu tautai ir gaiša nākotne.

Sandiego latviešu ev. lut. draudzes 60 gadu jubilejas svinības

Sandiego latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks Jānis Legzdīņš laikus izsūtīja ielūgumus, aicinot 19. novembrī svinēt draudzes 60 gadu jubileju un Latvijas valsts proklamēšanas gadadienu. Dienvidkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes mācītājs, prāvests Dāvis Kaņeps bija priecīgi pārsteigts, ka Grace Lutheran Church baznīcā, kur latviešiem dievkalpojumi notiek jau 60 gadu, ieraŗušies tik daudz apmeklētāju arī no Losandželosas.

Kādi tad bijuši šie 60 gadi? Sarīkojumu zālē baznīcas augstāvē pie sienas bija novietoti draudzes dibinātāju, agrāko gadu mācītāju un draudzes locekļu attēli. Draudzes priekšnieks J. Legzdīņš pastāstīja, ka pirms 60 gadiem Sandiego dzīvoja apmēram 50 latviešu, un pirmo dievkalpojumu tajā tālajā pavasarī vadīja mācītājs Aleksandrs Grietēns. Mācītājs, Arturs Ports un citi Sandiego jauniebraukušie latvieši tikās ar Grace Lutheran Church mācītāju Klerensu Damšroderu (Clarence Damschroeder), un viņš piekritis, ka reizi mēnesī latviešiem baznīcā notiek dievkalpojumi. A. Grietēns strādāja Losandželosā un gadiem ilgi reizi mēnesī brauca vadīt dievkalpojumus uz Sandiego. Skaistajā gotu stila baznīcā pēc dievkalpo-

juma latvieši pakavējās patērzēt pie tases kafijas. Mācītāji gadu gaitā mainījās, dievkalpojumus pēc A. Grietēna nāves 1974. gadā vadījuši Elmārs Caune, Eduards Putniņš, Edgars Liepiņš, Daira Cilne. Kopš 1999. gada draudzes mācītājs ir prāvests Dāvis Kaņeps. Agrākos gados lielākiem sarīkojumiem irētas telpas arī citviet. Draudzes ilggadēji locekļi un darbinieki bijuši Arturs Ports un viņa dzīvesbiedre Biruta Porta, Jānis and Herta Plikšes, Rasma Baltgalve, Milda Borbala, Jānis Pētersons, kasīere Austra Vestmane, dāmu komitejas priekšniece Aleksandra Mazvagale, Edīte Šustera, Mirdza Bella, Antonija Priede, Laipenieku ģimene, Alfrēds and Gaida Rimšas, Vilma Sinka, draudzes priekšnieks Otto Valkīrs, Velta Valkīra, Alise and Teodors Zeltiņi, Emmija Vingre, ilggadējais kasīeris Jāzeps Vingris, Anna and Vilis Majeviski, Māra Kipere un viņas lielā ģimene, Margareta and Roberts Klīges, Paulis Bērziņš, Nikolajs Zvirbulis, Arturs Burģelis, mūziķe Vija Burģele (viņa dievkalpojums spēlē ērģeles kopš 1960. gada), Anita, Arnis and Dagmāra Tūbeli, ērģelnieks Juris Krafts, kasīere Antra Priede-Bergere, dāmu komitejas priekšniece Maiga Bērziņa, Aida and Ansis Zilgalvi,

Uldis and Ilze Porti, Ratermaņu ģimene, Raita Rosnere, Anna Rollina, Oļģerts Kaugerts, Karena Rorbacha (Rohrbaugh).

Bieži viesi draudzē bijuši Aivars and Brigita Jerumaņi. A. Jerumanis teicis iedvesmīgas runas,

Losandželosas latviešu vīru koris „Uzdiedāsim, brāļi!” Sandiego, vidū (no kreisās) pianiste Līga Cerīna un diriģente Laura Rokpelne Mičule

un Brigita iepriecinājusi ar brīnišķīgām dziesmām. Sarīkojumos piedalījušies Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu apvienības pārstāvji, kuŗi un ansamblī no Losandželosas. Pirms desmit gadiem draudzē bija apmēram 50 locekļu,

tagad vairs tikai 26. Sandiego draudzes locekļi 1974. gadā ziedoja 400 dolaru Dienvidkalifornijas latviešu baznīcas celtniecībai Losandželosā. Toreiz draudzes nodeva bija trīs dolari gadā strādātājiem, viens dolars pensio-

tināja ar Latvijas goda konsulu Dienvidkalifornijā dr. Juri Buņķi, un šarmantais dakteris pastāstīja, kā un kāpēc kļuvis par konsulu. Viņš vēlas palīdzēt sagādāt iespējami daudz ieguldījumu Latvijai.

Ievērojamās jubilejās netrūka ne viena tostiems, ne uzskodu, ne dziesmu. Losandželosas vīru kuŗa „Uzdiedāsim, brāļi!” priekšnesums kārtējo reizi pacīlāja, ieliksmoja un uzlaboja garastāvokli. Viru balsis pārspēja ērģeļu skaņas lejas stāvā baznīcā, kur tika laulāts amerikāņu pāris, un laulību liecinieki noteikti dzirdēja ribam grīdu no kāju piesitieniem, kuriem dziedot „Kur tad tu nu biji, āzīti manu?”. Vīri gavīlēja, vicinot karogu, kas mūžīgi plīv, un aizrāvīgi lika dziesmai svinēt svētkus, ar savu dedzību sajūminot klausītājus. Kuŗa diriģente Laura Rokpelne Mičule atradusi jaunu, talantīgu pianisti – Līgu Cerīnu. Viņai un kuŗim šis bija pirmais kopējais koncerts.

Atvadoties no viesmīlīgajiem Sandiego latviešiem, tika nolemts turpmāk tikties biežāk, rīkot koncertus, sporta sacīkstes, svinēt svētkus. Lai šie labie nodomi piepildās! Kaut arī Sandiego draudzes pulciņš ir mazs, tas ir stiprs un rosīgs!

Am

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Baltijas valstu prezidenti Tallinā

Tallinā notika Baltijas valstu prezidentu sanāksme. Tika pārrunāti jautājumi, kas šobrīd neprognozējamā ekonomiskajā situācijā Eiropā un pasaulē Baltijas valstīm ir vitāli svarīgi. Nākamā gada aprīlī Viļņā tiks rīkota augsta līmeņa tikšanās, kur piedalīties aicināti arī ASV augstākie vadītāji.

Lietuvas prezidente Daļa Grībauskaite informēja, ka *Snoras* bankas glābšana nav bijusi iespējama un Lietuvas valdības rīcība ir pamatota. Prezidente uzsvēra, ka bankas tirgus daļa (10%) Lietuvā ir neliela, tāpēc iespaidu uz banku sektoru notikušais neatstās. Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš uzsvēra, ka situācija ar *Latvijas Krājbanku* ievērojami atšķiras, jo tai ir vēsturiski liela savu lojālo klientu grupa, kas šobrīd ir stipri cietusi. Starp *Latvijas Krājbankas* klientiem ir daudzi pašvaldību uzņēmumi, kuŗu finanču operācijas ir iesaldētas. Valsts prezidents īpaši uzsvēra, ka patiesie zaudējumu apmēri *Latvijas Krājbankā* tās likvidēšanas procesā varētu būt daudz lielāki, nekā līdz šim izskanējis publiski.

Valsts prezidenta nostāja valodas jautājumā

Notika Mazākumtautību konsultatīvās padomes sēde, kuŗā piedalījās arī Valsts prezidents Andris Bērziņš. Sēdes sākumā Mazākumtautību biedrības priekšsēdis Romāns Alijevs uzsvēra, ka Latvijas mazākumtautības ir mūsu valsts lepnums un bagātība, tās neatņemama sastāvdaļa un dzīva realitāte. „Mēs vēlamies iesaistīties

arī latviešu kultūras telpas dzīvī, stiprināt kontaktus. Mēs jau esam daudz darījuši, lai veicinātu Latvijā dzīvojošo tautību saliedētību, lai mazinātu sašķeltības riskus. Mums ir daudz viedokļu par to, kas mūs visus var vienot, uz kādām vērtībām un idejām to balstīt,” sacīja Alijevs.

Savā uzrunā Andris Bērziņš sacīja: “Es pilnīgi noteikti nebušu tas prezidents, kas paraksta likumu par otras valsts valodas statusa noteikšanu Latvijā. Mums ir jāatrod atslēga tam, kā saliedēt sabiedrību. Ja mēs paši to neizdarīsim, mūsu vietā to izdarīs citi. Turklāt labākais veids, kā attīstīt ekonomiku, ir atrast labāko sabiedrības saliedētības modeli. To nekādā ziņā nedrīkst saistīt ar asimilāciju.”

Prezidents turklāt atzina, ka viņa uztverē un viņa dzīvē nekad nav valdījusi izpratne „savējie un svešie”: „Manā skatījumā vienmēr ir bijis „mēs”. Mūs vieno teritorija un valoda, un tas ir kā enkurs, pie kuŗa jūtamies.”

Koalicijas partiju aicinājums

Koaliciju veidojošās partijas - *Vienotība*, *Zatlera Reformu partija* (ZRP) un *Nacionālā apvienība VL/TB/LNNK* kopīgā paziņojumā aicina visu tautību Latvijas pavalstniekus aktīvi piedalīties gaidāmajā tautas nobalsošanā par Satversmes grozījumiem un balsot pret krievu valodu kā otru valsts valodu. Partiju paziņojumā teikts: “Latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda ir Latvijas neatkarīgās valsts pamats. Kopā ar pārējiem Satversmes pamatprincipiem, kas nosaka, ka Latvija ir neatkarīga un demokrātiska valsts,

tās teritorija ir nedalāma un vara pieder tautai, latviešu valoda kā vienīgā valsts valoda izsaka Latvijas valsts būtību.”

Koalicija norāda, ka, sekojot tādu politiku aicinājumiem, kas ir noskaņoti pret Latvijas valsts konstitucionālajiem pamatiem, pēc provizoriskiem datiem, iespējams, ir savākti paraksti tautas nobalsošanai. Tās nolūks ir panākt krievu valodai otras valsts valodas statusu. Šo politiku mērķis ir izmantot referendumu, lai sašķeltu Latvijas sabiedrību.

Nākamā gada budžeta aprises

Valdība 5. decembrī akceptēja 2012. gada valsts budžeta likumprojektu, un 6. decembrī tas tika iesniegts izskatīšanai Saeimā. Valdība apņēmusies, ka budžeta deficīts nākamgad nepārsniegs 2,5% no iekšzemes kopprodukta.

2012. gadā valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi prognozēti 4,516 miljardi latu, izdevumi - 4,641 miljardi latu. Salīdzinājumā ar 2011. gada budžeta plānu likumprojektā paredzēts ieņēmumu palielinājums par 255,1 miljonu latu un izdevumu samazinājums 113,5 miljonu latu apmērā.

Valdis Dombrovskis saņem starptautisku apbalvojumu ekonomikā

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis 4. decembrī Vācijas pilsētā Freiburgā piedalījās ekonomista Frīdriha Augusta fon Hajeka balvas pasniegšanas ceremonijā. Viņš saņēma starptautisko apbalvojumu par ieguldījumu Latvijas ekonomikas stabilizēšanā.

Uzrunājot klātesošos, bijušais Polijas vicepremjers un Polijas Centrālās bankas priekšsēdis Lešeks Balcerovičs uzsvēra, ka Baltijas valstu ievērotā stingrā fiskālā disciplīna ļāvusi tām ātri pārvarēt krīzi un īsā laikā atgriezties pie ekonomikas izaugsmes, - tā ir pieredze, no kuŗas var mācīties visa eirozona. “Savukārt svarīga mācība visiem Eiropas politikājiem no Latvijā un Igaunijā paveiktā ir apziņa, ka ir iespējams saglabāt sabiedrības atbalstu un uzvarēt vēlēšanās arī krīzes laikā, veicot nepopulāras reformas.”

Apbalvojumus Latvijas un Igaunijas valdību vadītājiem, kā arī F. Hajeka publicistikas balvas saņēmējam *Frankfurter Allgemeine Zeitung* Ekonomikas nodaļas vadītājam Raineram Hankam pasniedza bijušais Vācijas prezidents Romans Hercogs.

Alfona Kalna ziedojums

Korporācijas *Fraternitas Latviensis* konventa Kanadā pārstāvis Alfons Kalns pasniedza 101 000 Kanadas dolaru (ap 50 000 latu) dāvinājumu Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai (LNBAB).

Pateicoties par ziedojumu, kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende salīdzināja Alfona Kalna atvesto ziedojumu ar Krišjāņa Valdemāra savulaik izteikto

aicinājumu ziedot savu laiku vispārībai. Savukārt LNBAB valdes priekšsēde Undine Būde, pieņemot simbolisko čeku, sacīja: “Šis ir viens no lielākajiem ziedojumiem, kas simboliski rāda - trimda ir atgriezies Latvijā. Skaisti, nelieli ziedojumi no trimdas nākuši regulāri, un es domāju, ka tagad to kļūs vēl vairāk.”

Par Stūra māju

Eiropas kultūras galvaspilsētas projektu gaitā 2014. gadā plānots mainīt Stūra mājas Rīgā, Brīvības ielā 61, vēsturiski negatīvo auru. Šajā vietā kultūras darbinieki vēlētos īstenot projektu “Likteņa lietu muzejs”. Latvijas Okupācijas muzejs ierosinājis šeit rīkot izstādi “Latvieša koferis”. Cilvēki tiks aicināti stāstīt savus dzīves stāstus caur kādu vienu konkrētu lietu, kas ir kaut kas tīri personisks, bet kam ir likteņa pavērsiena nozīme.

Muižnieks uz ES

Politologs Nils Muižnieks izvērsts uz augsto Eiropas Padomes (EP) cilvēktiesību komisāra amatu. Iepriekšējie komisāri nav skopjušies ar rekomendācijām Latvijai, piemēram, norādot, ka Latvijas nepavalstniekiem jāpiešķir balsstiesības pašvaldību vēlēšanās. Arī Muižnieks tam piekrit.

Pašlaik komisāra amatu veic Tomass Hamarbergs no Zviedrijas. Ziņojumu par Latvijas apmeklējumu viņš sagatavoja 2007. gadā, uzsvērot, ka “nepilsoņu izslēgšana no politiskās dzīves neiedrošina viņu integrāciju”. Dokumentā ieteikts nepilsoņiem dot iespējas balsot pašvaldību vēlēšanās, jo pašreizējā situācija neļaujot “piedalīties savas valsts politiskajā dzīvē”. Ziņojuma tapšanas laikā Saeimā bija iesniegts likumprojekts par balsstiesību piešķiršanu nepilsoņiem pašvaldību vēlēšanās, un komisārs izteicis cerību, ka Latvijas parlaments to pieņemšot.

Par nulles deklarāciju

Saeima 1. decembrī kā steidzamu otrā un galīgā lasījumā vienbalsīgi pieņēma jauno Fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarācijas jeb tā dēvēto “nulles deklarācijas” likumu. Tas paredz sākumdeklarēšanās ieviešanu un iespēju legalizēt ienākumus. No 1. marta fiziskām personām ar rocību virs 50 minimālajām mēnešalgām jeb 10 000 latu būs jādeklarē savs mantiskais stāvoklis. Saeimas Budžeta un finanču (nodokļu) komisijas priekšsēdis Jānis Reirs (*Vienotība*) skaidro, ka šis likumprojekts pamatā paredz trīs nozīmīgas lietas - deklarēšanos, līdzekļu legalizāciju un skaidrās naudas iemaksu kredītiestādēs.

No likuma izslēdz soda veidu „nāves sods”

Saeima trešajā un galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Krimināllikumā (KL). No likuma tiek izslēgts soda veids “nāves sods”. Attiecīgi pieņemti grozījumi vairākos citos KL pantos, izslēdzot

norādes uz nāves sodu. Vienlaikus no KL tiek izslēgti vārdi “vai amnestijas”, jo patlaban brīvības atņemšanas iestādēs nav notiesāto, kam nāves sods aizstāts ar mūža ieslodzījumu amnestijas kārtībā, un, atceļot nāves sodu, šādu personu nākotnē vairs nebūs. Tiek grozīta arī KL 118. panta sankcija, kas ir vienīgā, kuŗā paredzēta iespēja piespriest nāves sodu.

LKPLC likvidējas

Šlesera Reformu partijas LPP/LC vadītājs Ainārs Šlesers partijas kongresā 1. decembrī paziņoja par atkāpšanos no partijas vadītāja amata un aicināja izbeigt partijas darbību. Partijas LPP/LC kongresā vairākums sanākušo biedru nolēma partiju likvidēt. Par LPP/LC partijas likvidēšanu kongresā nobalsoja 119 biedri, pret bija 32, atturējās septiņi. Tika atbalstīts ierosinājums nodot partijas mantu un finanču līdzekļus partijas likvidātoram norēķiniem ar partijas kreditoriem. Par partijas likvidātoru iecēla Lāsmu Menteli.

Šogad tas ir jau otrs politiskais spēks, kuŗa biedri nolēmuši izbeigt tā darbību. Jūlijā likvidēt partiju nolēma arī Tautas partija.

Ministra iecerētās reformas

Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis iecerējis vairākas reformas. Ja izdosies paveikt visus nepieciešamos sagatavošanās darbus un iesaistītās puses iecerī atbalstīs, tad jau nākamajā mācību gadā skolēniem mācības varētu ilgt līdz Jāņiem. Tāpat iecerēts, ka mācību gads varētu arī sākties agrāk - augustā. Septembris paliks zinību diena.

Izglītības un zinātnes ministrija apņēmusies līdz nākamā gada martam izvērtēt skolēnu noslodzi mācību gada laikā. Ministrs skaidroja, ka to ir svarīgi noskaidrot, lai lemtu par mācību gada pagarināšanu. Latvijā skolēni mācās 169 dienas, citās valstīs mācību gada ilgums ir 181 - 184 dienas.

Paraksti savākti

Provizoriskie dati liecina, ka Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) rīkotajā parakstu vākšanā Satversmes grozījumu ierosināšanai par valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai piedalījušies 183 046 cilvēki. CVK vadītāja vietnieks Raimonds Olehno prognozēja, ka tautas nobalsošana varētu notikt nākamā gada aprīlī vai maijā.

Ja derīgo parakstu skaits pārsniegs 10% no pagājušajās vēlēšanās nobalsojušajiem jeb būs parakstījušies 154 379 vēlētāji, CVK tos iesniegs Valsts prezidentam iesniegšanai Saeimā. Ja Saeima likumprojektu grozīs vai noraidīs, par grozījumiem Satversmē notiks tautas nobalsošana. Lai Satversmes grozījumi stātos spēkā, referendumā par tiem ir jānobalso vismaz pusei no visiem Latvijas balsstiesīgajiem iedzīvotājiem - 771 350 pavalstniekiem.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc ritu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LAIKU UN VIETU MIJĀS

20 gadi kopš PSRS bērēm Belovežas gāršā

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Lielvalsts, ko sauca par Padomju Savienību, tika apbedīta pirms 20 gadiem - 1991. gada 8. decembrī mežvidū, nelielā, bet greznā rezidencē jeb medību pili *Wikuli*, daudzīnātajā Belovežas gāršā, kur starpkaļu gados dziroja poļu generāli un magnāti, bet pēc kara - Kremļa nomenklatūras dīzvīri. Tajā liktenīgajā decembra dienā Krievijas prezidents Boriss Jeļcins, Ukrainas prezidents Leonīds Kravčuks un Baltkrievijas prezidents Staņislavs Šuškevičs parakstīja vienošanos, dibinot jaunu struktūru - Neatkarīgo Valstu Sadraudzību (NVS), līdz ar to starptautisko tiesību aspektā likvidējot lielvalsti, kuŗu kopš 1922. gada decembra sauca Padomju Sociālistisko Republiku Savienība (PSRS). "Tā izbeidz savu eksistenci," skaidri pateikts šīs vienošanās ievadā.

Tai brīdī Baltija jau bija, tā sakot, norakstīta, jo Jeļcins septembrī oficiāli atzina Latviju, Lietuvu un Igauņiju par suverēnām valstīm. Bet nule nodibinātā NVS bija neveikls atdarinājums, imitējot tīri simbo-

lisko veidojumu - Britu Sadraudzību (*British Commonwealth of Nations*).

Šim veidojumam tūdaļ pievienojās Vidusāzijas un Aizkaukaza "savienotās republikas", kas tikmēr bija atdalījušās no PSRS, vienīgi Gruzija tām pievienojās tikai 1993. gadā, bet 2008. gadā no tās izstājās. Tuvojoties jaunajam - 1992. gadam, PSRS pirmajam un pēdējam prezidentam Michailam Gorbačovam nācās atstāt savu Kremļa kabinetu, ko viņš jau bija pasteidzies iekārtot kā Vašingtonas Baltā nama Ovālā kabineta kopiju - trūka tikai kamīna...

Tas bija tā dēvētās bipolārās pasaules gals, jo beidza pastāvēt lielvalsts, kuŗa kodolbruņojuma un vispār militārajā ziņā varēja mēroties ar ASV un kuŗa, Brežņevam mirstot, vēl kontrolēja Eiropas vidieni līdz Elbai, uzturēja bāzes Kubā un Vietnamā, balstīja režīmus vairākās Afrikas zemēs un lūkoja pakļaut sev Afganīstānu.

1991. gada 8. decembrī sabruka imperija, kas pēc Staļina nāves gan beidza asinsdzīres iekšzemē, bet joprojām balstījās uz liekulību, divkosību un arvien mazāk pārliecinošiem meliem.

Un ko mēs redzam pašlaik, divus

gadu desmitus vēlāk?

Baltkrievu patriotu Šuškeviču, kas bija atjaunojis sava novada vēsturisko karogu un ģerboni un radzījās uz Rietumiem, 1994. gadā demagoģiskas manipulācijas rezultātā nomainīja Aleksandrs Lukašenko - neaptēsts, bet viltīgs muzīks, kas kļuvis par "Eiropas pēdējo diktatoru" un mēģina noturēties pie varas, metot diplomātiskas cilpas ap Kremli.

Ukraina 2004. gadā piedzīvoja t.s. oranžo revolūciju un par prezidentu kļuva Viktors Juščenko, kas apprecēja ASV pavalstnieci un tiecās tuvoties Rietumiem - līdz pat vēlmei Ukrainai kļūt par NATO un ES dalībvalsti, bet šī degsme izčibēja, un par prezidentu kļuva Janukovičs, kas kopumā tiecas labi sadzīvot ar Krieviju. Taču Ukrainas rietumu apgalbos - Galicijā joprojām ietekmi saglabā nacionālisti, kuŗi spītīgi norobežojas no visa krieviskā.

Mazā Moldova ilgojas pēc atkalapvienošanās ar Rumāniju, bet pagaidām tai tas nav lemts.

Pēc tam kad Baltijas valstis atguva neatkarību, pārējā pēcpadomju telpā diemžēl nekur nav izveidojusies patiesi demokrātiska parla-

mentāra iekārta, kas atbilstu Rietumu civilizācijas normām.

Gruzijas prezidents Saakašvili gan ietur strikti rietumniecisku un pretkrievisku kursu, bet pašmāju opozīcijas mītiņus viņš reizumis mēdz vardarbīgi iztrenkāt.

Tas pats būtu sakāms par Armēniju, kuŗa gan atšķirībā no Gruzijas stratēģiski ir cieši saistīta ar Krieviju.

Azerbaidžānā pie varas ir prezidents Ilhams Alijevs, kas kultivē sava nelaiķa tēva - Nācijas līdera Heidara Alijeva kultu un paša sievu liek sumināt gandrīz kā karalieni.

Turkmēnistānā neortodoksais diktators Nijazovu, kas sevi proklamējis par Turkmēnbaši (Visu turkmēņu Tēvu), nomainīja viņa zobārsts, kuŗš patvaļas ziņā daudz no viņa neatpaliek.

Kirgīstānā patlaban pirmoreiz šajos 20 gados varas maiņa notiek bez vardarbības, bet Uzbekistānā prezidents Islams Karimovs necieš ne mazāko kritiku un, kā ziņo *Human Rights Watch*, ļauj spīdzināt politīeslodzītus. Tadžikistānā stāvoklis nav daudz labāks.

Kāds labs vārds gan būtu sakāms par Kazachstānas prezidentu Nursultānu Nazarbajevu, kas savai tau-

tai pratis nodrošināt augstāku dzīves līmeni nekā Krievija saviem provinces ļaudīm. Viņš veikli izmanto milzīgos naftas, gāzes un vērtīgo rūdu resursus, pievelkot rietumvalstu investīcijas un izveicīgi laipojot starp NATO valstīm, Krieviju, Ķīnu un radniecīgo Turciju.

Un Krievija? Putins gan spriedelē par nākamo Eirāzijas Savienību, bet tā ir tikai patētiska deklamācija, un Krievijas Federācija vairs, paldies Dievam, nav adekvāta ASV sāncense. Tās pašreizējās robežas ir apmēram tādas kā 1648. gada Maskavijai, un tās Ziemeļkaukaza novados valda permanenta dumpja gaisotne.

Vladimirs Putins nākamgad martā arī *de iure* atgūs neierobežotu varu - šoreiz acimredzot uz veselīem 12 gadiem.

Kā pašreizējo stāvokli Krievijā vērtē progresīvais rakstnieks Dmitrijs Bikovs (kuŗš kopā ar saviem lieliskajiem domubiedriem Radzihovski, Šenderoviču un Mlečinu publicējas jaunajā Rīgas mēnešrakstā *Otkryty Gorod*). Viņaprāt Krievijas turpmākais teritoriālais sairums ir neizbēgams.

Vai tas nozīmē, ka briest jauna Beloveža?

Franks Gordons

DIVAS PASAULES

Tautas nobalsošana par krievu kā otru Latvijas valsts valodu ir neizbēgama, jo savākti 183 046, bet vajadzīgi bija 154 379 pavalstnieku paraksti. Tas, ka Saeima varētu atbalstīt likumprojektu par krievu kā otru valsts valodu, nav iespējams, jo *Saskaņas centram* (SC) vienam pašam balsu nepietiek, un šajā jautājumā atbalsts nebūs arī no *Lemberga Zaļo un Zemnieku savienības* (ZZS), tāpēc ir skaidrs, ka tautas nobalsošana būs.

11. Saeimas un *Vienotības* valdes priekšsēde Solvita Āboltiņa jau paspējusi teikt mierinājuma vārdus: "Latviešu valoda nav apdraudēta, notiekot referendumam (tautas nobalsošanai), jo mūsu Satversmes tēvi bijuši tik gudri, lai nepieļautu iespēju ar vienkāršām provokācijām mainīt Satversmi." Āboltiņai taisnība - tautas nobalsošanā būtu jāpiedalās un jānobalso par krievu kā otru valsts valodu vairāk nekā 711 tūkstošiem pavalstnieku, bet tautas nobalsošanas vēsture liecina, ka no septiņām līdz šim laikam notikušajām tautas nobalsošanām (kopš 1991. g.) četras netika uzskatītas par notikušām, jo tajās nepiedalījās vajadzīgais pavalstnieku skaits.

Notikušās trīs nobalsošanas bija par Latvijas Republikas neatkarību 1991. gadā (piedalījās 87,56% no visiem balsstiesīgajiem jeb vairāk nekā miljons sešsimt tūkstoši cilvēku), pret grozījumiem Pilsonības likumā, kas ļautu pavalstniecību iegūt plašākam iedzīvotāju lokam (piedalījās 69,16% balsstiesīgo jeb vairāk nekā 928 tūkstoši cilvēku),

un nobalsošanā par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā, kuŗā piedalījās vairāk nekā miljons balsstiesīgo. Turklāt visās tautas nobalsošanās piedalījās dažādu tautību Latvijas pavalstnieki ar dažādiem uzskatiem, tomēr vajadzīgo balsotāju kopskaitu četrās no septiņām nobalsošanām sasniegt neizdevās. Protams, nobalsošanā par krievu valodu balsos ne tikai krievi, bet arī latvieši un tie, kuŗus Latvijā mēdz dēvēt par krievvalodīgajiem (krievu valoda ir viņu ikdienas saziņas valoda, kaut arī pēc tautības šie cilvēki nav krievi), bet viņu pavalstnieku kopskaits nekādi nevar sasniegt vairāk kā 171 tūkstoši.

Tomēr nav pamata atmet ar roku parakstu vākšanas sācēja Lindermana, Ušakova, Urbanoviča un citu krievu valodas aizstāvju aktivitātēm. Jau pēdējo dienu notikumi vien ir spilgta liecība tam, ka miers Latvijā ir tikai šķietams.

Pagājušajā nedēļā izdevumā "Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011: Nacionālā identitāte, mobilitāte un rīcībspēja" lasāmi aptauju rezultāti: trešā daļa krievu, kuŗi dzīvo Latvijā, izjūt piederību pie Krievijas.

Lai cik nejauks bija laiks un brīžiem stipri lija, Rīgā Krievijas pavalstnieki stāvēja uz ielas garās rindās, lai 4. decembrī nobalsotu Krievijas parlamenta apakšpalātas Valsts domes vēlēšanās.

"Es pilnīgi noteikti nebūšu tas prezidents, kas paraksta likumu par otras valsts valodas statusa noteikšanu Latvijā," pirmdivē, 5. decembrī, piedaloties pirmajā Mazākumtautību konsultatīvās padomes sēdē, sacīja Valsts prezidents Andris Bērziņš (izcēlums mūsu - red.).

Nacionālā apvienība (NA) 5. decembrī vērsusies Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā ar prasību pārbaudīt, kuŗi 11. Saeimas deputāti ir parakstījušies par grozījumiem Satversmē, kas krievu valodai piešķirtu otras valsts valodas statusu, tādējādi pārkāpjot Saeimas deputāta svinīgo solījumu. Apvienība iesniegusi arī konkrētus priekšlikumus koalīcijas Sadarbības padomē par to, kādas sankcijas būtu piemērojamas par šo pārkāpumu.

Kāds ikdienas fakts „iz dzīves”. Bērnu ārste pēkšņi „aizmirsusi” latviešu valodu, lai gan pirms tam to pratusi labi, un trīspadsmitgadīgai pacientei nācies no ārstes kabineta aiziet, jo viņa neprot krievu valodā pastāstīt par savām veselības problēmām. Nav brīnums, ka meitenes māte atzinusi - viņai nu reiz pietiekot, un viņa vairs nekad, nekādos apstākļos nevienu vārdu krievu valodā neteiks.

Secinājums, manuprāt, vienkāršs - arī šāds fakts vien liecina par augošu spriedzi valstī, kuŗā viss mierīgi ir tikai ārēji. Vieni teic, ka Latvijas galvenais jautājums ir valoda un pavalstniecība, jo tiem krieviem, kuŗi ir pavalstnieki, bet joprojām par savu valsti uzskata Krieviju, nedzēs ne laba ekonomika, ne cilvēktiesības, ne godīgi politiski. Viņiem Latvijā vajag Krieviju, krievu valodu, turklāt justies īpaši - kā uzvarētājiem. Neko citu viņiem nevar. Otri teic, ka attīstīta ekonomika, godīgi politiski un cilvēktiesības, kuŗu Krievijā faktiski nav, varētu panākt, lai šeit dzīvojoši krievi mainītu savu attieksmi pret Latviju. Taisnība ir kā vieniem, tā otriem. Pašlaik mēs dzīvojam katrs savā pasaulē, līdzās pastāv divas atšķirīgas kopienas ar atšķirīgu izpratni

vienos un tais pašos jautājumos.

Jāpiekrit organizācijas *PatriotiLV* vadītājam Antoņinai Ņenaševai. Rakstā "Etnoholisms" žurnālā *IR* viņa saka: "Tā mēs dzīvojam - strīdamies politiskā līmenī, ik pa laikam plašsaziņas līdzekļos tiek rakstīti nepatīkami vārdi par otru etnisko grupu, vainojot to visās Latvijas likstās un bēdās, taču sadzīves līmenī sūdzamies par kopīgām problēmām un arī lielāko daļu svētku nosvinam kopā. Tā varam ilgi sadzīvot, bet - vai varam attīstīties kā valsts? Padomājiet, cik maz Latvijā ir cilvēku! Ja arī turpmāk iesim tādu partiju pavadā, kuŗas darbojas pēc principa „skaldi un valdi”, mēs tikai palielināsim kopējo spriedzi, kas arvien vairāk mūs šķirs vienus no otriem. Sekos kārtējā konflikta radikālāzīcija, arvien lielāka savstarpējā neiecietība, jauns emigrācijas vilnis... Pat negribu to visu iztēloties... Tāpēc svarīgi ir pāriet no mūžīgā krievu jautājuma - kuŗš vainīgs - pie cita - ko darīt? (...) Jaunākā aktualitāte ir tikko beigusies - parakstu vākšana par krievu valodu kā otru valsts valodu. Daudzi Latvijas krievvalodīgie šo aicinājumu uztvēra ļoti tieši - mums ir pēdējā iespēja pacīnīties par savu valodu un pievērst sev visas Latvijas uzmanību. Kuŗš šo iniciatīvu neatbalsta, tas nav savu vecāku cienīgs dēls vai meita. Tāds noskaņojums valdīja krievvalodīgajā informātivajā telpā. Varu saprast savus krievvalodīgos draugus, kas to pieņēma. Arī latviešu plašsaziņas līdzekļi nav ideāls saliedēšanās paraugs. Ļoti labi saprotu savus latviešu draugus, kas asi reaģē uz šo parakstu vākšanu. Diemžēl abas puses nonākušas emociju ietekmē un neizrāda mums visiem tik ļoti nepieciešamo saprātīgumu. Un man pagaidām neizdodas viņus nomierināt. Cik destruktīvi ir šādi saasinājumi, tas ir

acīm redzams un daudzkārt apspriests. Kāpēc to nesaprot mūsu viedie politiķi? Arī tas ir skaidrs - dominē cīņa par varu (elektorātu), kā arī paklausība sponsoriem. Spēcīga, saliedēta sabiedrība viņiem nemaz nav vajadzīga, jo viņi skatās īstermiņā, nevis domā par tālāku nākotni."

Starp citu, Antoņina runā labā latviešu valodā, un par to varēja pārliecināties televīzijas skatītāji raidījumā "Krustceļš"; organizācijas mājaslapā ir rakstīti vārdi, kas tiešām aizkustina:

Mēs esam jauni un neesam vienaldzīgi pret apkārt notiekošo. Mēs esam aktīvi, un mēs esam lojāli un domājoši. Mēs esam tie, kam Latvija ir Dzimtene. Mums šeit dzīvot, mācīties, strādāt, audzināt savus bērnus. Mēs esam kopā ar Latviju visos priekos un bēdās. Ne viss notiekošais mums patīk, un ne ar visu esam mierā. Tomēr tas mums nav iemesls, lai atteiktos no savas Dzimtenes. Mēs atceramies un saprotam tās pagātni, dzīvojam tagadnē un ticam nākotnes iespējām. Mēs gribam pārmaiņas. Mēs ticamies pēc tā, lai mūsu valsts būtu tīrāka, bagātāka, iecietīgāka, labestīgāka.

Laikam jau tiešām vienīgais ceļš uz vienu valsti un vienu Dzimteni ir meklēt saprašanos starp cilvēkiem, neļaujot politiķiem mūs kūdit un tracināt. Man, tāpat kā visiem, kas dzimuši okupācijas gados, nav grūti runāt krievu valodā situācijās, kad valoda veicina saprašanos un kopības izjūtu. Bet, protams, to pašu es gaidu no tiem cilvēkiem, kuŗu dzimtā valoda nav latviešu valoda, - lai viņi saprot mani, manus vecākus un vecvecākus, kuŗiem 1940. gada 17. jūnijs atņēma visu dzīvi, pārvēršot to par murgu 50 gadu garumā. Pašlaik mēs, latvieši un krievvalodīgie, dzīvojam divās svešās pasaulēs.

Sallija Benfelde

(Turpināts no 1. lpp.)

Augšām ceļas Gaismas pils

LR kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, pirmo reizi kopš stāšanās amatā apmeklējusi Gaismas pili, sacīja: „Ziedošana un mecenātisms ir cieši saistīti ar uzticēšanos un ticību. Ziedojums, ko šodien saņem Latvijas Nacionālā bibliotēka, apliecina, ka mēs ticam – mūsu Nacionālā bibliotēka, īpaši pēc tam, kad tai būs pieejama jaunā ēka ar visām tās iespējām, būs visaugstākā līmeņa zinātnes, kultūras un sabiedriskais centrs. Tas ir izaicinājums – darīt visu, lai LNB ēka tiktu uzcelta un atvērta solītajā laikā, lai tā būtu saturiski augstvērtīga un lai mecenāti un sponsori aizvien vairāk tiektos ziedot bibliotēkai. Tas ir izaicinājums, kas gandarī un dod spēku strādāt.”

Undīne Būde, LNB Atbalsta biedrības valdes priekšsēde: „Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības pirms vairākiem gadiem aizsāktais labdarības projekts „Atbalsts LNB krājumam” palīdz papildīt bibliotēkas plauktus un krātuves ar vērtīgu un aktuālu literatūru. LU studentu korporācijas Fraternitas Lataviensis ziedojums tiks izlietots trimdas periodikas digitalizācijā un grāmatu iepirkumiem, kas būs īpaša dāvana jaunās bibliotēkas apmeklētājiem, jo iegādātie izdevumi atradīsies brīvpieejas plauktos. Kopumā labdarības projekta ietvaros biedrība ziedojumos saņēmusi 156 162 LVL.”

LNB Atbalsta biedrība

Pieplūdijs Mecenāta sapnis

Ar korporācijas Fraternitas Lataviensis pārstāvja, mecenāta, mūsu tautieša no Kanadas **Alfonsa Kalna** laipnu atļauju publicējam viņa uzrunu.

„Pirms daudziem gadiem - 90. gadu sākumā, kad Andris Vilks bija izrādījis Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpas un aprakstījis situāciju, man radās lieliska, kaut mazliet fantastiska doma – kā būtu, ja trimdas latvieši (to-reiz vēl nebijām atbrīvojušies no

ierastās trimdnieku terminoloģijas) – jā, kā būtu, ja viņi uzdevu savai tēvu zemei kā brīvības atgūšanas dāvanu iecerēto Gaismas pili, sedzot visus būvziedumus, kas toreiz bija aprēķināti ap 50 miljonu latu (vai 100 milj. Kanadas dolaru). Aprēķins devumam bija ļoti vienkāršs - 10 000 trimdnieki (tātad mazāk nekā 10% no visas trimdas saimes) katrs 10 gadu laikā apņemas ziedot (ik gadu vienu tūkstošotī dolaru), tātad 10 000 dolaru.

Vai tas būtu bijis iespējams? Manā ieskatā, pat vēl šodien, – jā, ja tikai būtu griba, ko motīvētu secinātās atziņas.

Kam gan ir vajadzīga Latvijas valsts, ja ne latvju tautai?

Kā gan latvju tauta varētu pastāvēt bez latviešu kultūras?

Kas gan ir svarīgāks latviešu kultūras pastāvēšanai, ja ne latviešu valoda?

Un kas gan nosargās kā latviešu valodu, tā latviešu kultūru modernos laikos, ja ne moderna reāla garamantu klēts, ko veidotu jaunā Gaismas pils.

Šis sapnis ilgus gadus nav licis man mieru.

Vairākus gadus vēlāk (gadu tūkstošu mijā), kad arhitekts Gunārs Birkerts ar Andri Vilku un Kārinu Pēteroni viesojās Kanadā tieši Jāņu laikā, radās ne tik fantastiska, bet reālāka doma.

Kā būtu, ja Kanadā dzīvojošie latvieši, likvidējot vienu no saviem sabiedriskajiem īpašumiem – Latviešu namu (namu, ne centru!) Toronto, kas toreiz bija novērtēts par 4 miljoniem dolaru, vienu daļu, varbūt pat pusi ziedotu Latvijas Nacionālās bibliotēkas projektam?

Šīs idejas dzirksts būtībā vēl nav izdzisusi.

Korporācijas Fraternitas Lataviensis Kanadas locekļi jau pirms gadiem pieņēma lēmumu, ka no Latviešu nama akcijām iegūtā nauda tiek nodota Nacionālās bibliotēkas rīcībā, tā apstiprinot (varbūt pirmajiem) trimdas laikos debatēto ieceru – sabiedrisko īpašumu likvidācijā iegūtie līdzekļi jānodod brīvajai Latvijai.

Gadī gāja.

Tuvojās korporācijas 85 gadu atceres svētki. Kā tad tos svinēsim?

Vai nevajadzētu tos svinēt ar nozīmīgu un reālu atbalstu kādam nacionāli kultūrālam pasākumam? Un kas gan būtu nacionāli/kultūrāli vērtīgāks par palielāku devumu Latvijas Nacionālajai bibliotēkai – jaunās ēkas veidošanas vajadzībām. Apstiprinājās atziņa – gribam, varam, darām.

Mūsu atziņai nepagāja garām rakstnieces Annas Zīgures Gaismas pils spēru svētkiem veltītie vārdi – Nacionālā bibliotēka ir jauns akcents Latvijas tēlam pasaulē, parādot, ka mūsu valsts un sabiedrība, nevērojot visas grūtības, tomēr nav zaudējusi savu gara spēku un spēju orientēties tik sarežģītajā mūsdienu pasaulē. Tāpat apziņu cēla tā laika prezidenta Valža Zatlera vārdi spēru svētkos – Gaismas pils ir nacionālā intelekta krātuve un svētvietā nacionālajai pašapziņai.

Manam aicinājumam, kas skanēja – apliecināsim arī mūsu nacionālo pašapziņu ar 50 000 latu devumu Gaismas pilij mūsu brālības Fraternitas Lataviensis 85. gadu svētku zīmē! – atsaucās lielākā daļa korporācijas locekļu, un viņu lieliskā atbalsta rezultātā mēs nu tagad esam šeit.

Staigājot pa jaunās ēkas būvi un klausoties Andra komentāros, man ir rezignēti jāatzīstas – žēl, ka laika tecējums un apstākļi nav ļāvuši man personiski tiešākā veidā piedalīties tās veidošanā, jo, kā jau dažiem klātesošajiem ir zināms, mans profesionālā inženiera darbalauks ilgus gadus saistījās ar apgaismošanas un elektrisko sistēmu plānošanu daždažādām celtnēm, ieskaitot bibliotēkas.

Tā – dzīves īstenība nav ļāvusi īstenot vēlēšanos, ko reiz rakstīju Andrim Vilkam un arhitektam Gunāram Birkertam un Modrim Čelzim. Šī vēlme skanēja – mani senči Malienā vecos laikos esot nesuši gaismu latviešu tautai lielos *zupera* maisos. Būtu iepriecināts, ka man - viņu tiešajam pēctecim būtu lemts gaismu nest Gaismas pili mazliet modernākā veidā.

Mūsu korporācijas devumu ir paredzēts izlietot galvenokārt latviešu garamantu - laikrakstu, žurnālu, grāmatu un tamlīdzīgu

Gaismas pils iekštelpās 2011. gada 30. novembrī. No kreisās Undīne Būde, Andris Vilks, Alfons Kalns un Žaneta Jaunzeme-Grende

izdevumu digitalizācijai ar sevišķi uzsvāru uz trimdas laikrakstiem.

Šai sakarībā ar lielu prieku un gandarījumu lasām vēsti, ka kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanas procesā LNB digitālās bibliotēkas *Letonica* ietvaros pirmo pilotprojektu ir veidojis mūsu korporācijas goda filistra Jāzepa Vītola devums latviešu kultūrai.

Mēs, latavienī, vienmēr esam lepojušies par Jāzepa Vītola pieredzi pie mūsu brālības saimes, un šo pateicības pilno lepnumu pastiprināja viņa dziesmas „Gaismas pils” skaņas Rīgas ielās visu iecienītā diriģenta un arī mana drauga Imanta Kokara bērēs.

Daudzi nozīmīgi un cildeni vārdi ir teikti un rakstīti aizgājušo gadu ritumā, un noteikti cildinoši un labu vēlējumu pār-

pilni vārdi tiks teikti arī tuvākā un tālākā nākotnē.

Pievienoju arī savējos.

Latvijas Universitātes korporācijas Fraternitas Lataviensis locekļu (kā ārzemēs, tā tēvzemē dzīvojošo) vārdā nododu šo simbolisko čeku LNB Atbalsta fonda valdes priekšsēdei Undīnei Būdei ar diviem novēlējumiem:

pirmkārt, augšām lai joprojām ceļas Gaismas pils, kļūstot par latviešu kultūras klēti uz ilgiem jo ilgiem gadiem, pat mūžīgiem laikiem;

otrkārt – lai atgādinātu ikvienam latvietim vai latviešu kultūras atbalstītājam mudinājumu, kas pausts senā dziesmā:

*Ja ikviens tik zemē sētu
Vienu graudu veselu..*

Gaismas pili apmeklēja
Ligita Kovtuna un
Imants Urtāns (foto)

Alfons Kalns pie Gaismas pils šā gada 30. novembrī

Skats uz Latviju no arābu pasaules

Uzņēmēju Kārli Āboliņu intervē Ligita Kovtuna

Kā latviešu uzņēmējs nonāca nemierīgajā Sīrijā, un ko viņš tur dara?

Sīrijā es biju no 2006. gada līdz 2008. gada decembrim. Nebiju tur visu laiku, bet ielidoju Sīrijas galvaspilsētā Damaskā no Luksemburgas katru otro mēnesi. Biju viens no vadošiem konsultantiem Eiropas Savienības (ES) projektā „Uzlabot mazo un vidējo uzņēmumu finansēšanu Sīrijas Arābu Republikā” (SAR).

Mans uzdevums bija noorganizēt SAR garantiju banku – tādā pašā veidā, kā tas tika izdarīts manā vadībā Šanhajā, Ķīnas Tautas Republikā (ĶTR). Šis garantiju bankas pilnīgi atšķiras no parastām garantiju bankām vai aģentūrām. Parastās garantiju aģentūras izsniedz garantijas bankām. Tātad uzņēmējs vispirms dodas uz banku un izklāsta savu projektu. Ja uzņēmējam nav pietiekami daudz ķīlas objektu, ar kuriem vajadzības gadījumā varētu segt bankas finansējumu, tad garantiju institūts garantē visu finansējumu vai daļu no tā. Tātad banka necieš zaudējumu, ja uzņēmēja projekts nav sekmīgs.

ĶTR un SAR garantiju institūti strādā pilnīgi citādi. Uzņēmējs vispirms iet uz garantiju banku, saņem garantiju savam projektam un tad izmeklē attiecīgajam projektam izdevīgāko finanču iestādi. Kā ĶTR, tā SAR projektu iniciatori ir galvenokārt tieši šie garantiju institūti. ĶTR garantiju bankas pirmais garantiju bloks bija garantijas projektiem, kuri saistīti ar medicīnas tehnikas ražošanu. (Nav noliedzams fakts, ka tā atraisija rūpniecisko un dizaina plagiatismu Ķīnā.) SAR garantiju banka sāka ar projektiem medicīnas iestāžu veido-

šanai, ar kuriem veicinātu medicīnisko pakalpojumu eksportu arābu un musulmaņu pasaulē. SAR garantiju institūts patlaban ir vienīgais musulmaņu zemēs, kur zem viena jumta garantē projektus, kas financēti gan ar musulmaņu, gan ar nemusulmaņu finanču produktiem. Lai to panāktu, bija vajadzīga Damaskas un visas Sīrijas Lielmuf-tija piekrišana.

Kā jūtas Eiropas cilvēks šādā pasaules karstajā punktā. Kā ir ar gluži cilvēcisku nedrošību?

Līdz 2008. gada beigām SAR bija drošākā un tolerantākā arābu valsts, ja neskaita Libānu. To esmu pats tur piedzīvojis, un to man teica arī Vācijas vēstnieks, ar kuriem nevienu reizi vien man bija prieks pusdienot. Damaskā blakus moše-jām netraucēti darbojas kristīgās baznīcas un kristiešiem ir tiesības svētdienās nākt uz darbu pulksten 12.30, tātad pēc dievkalpojuma. Svētdiena musulmaņu zemēs ir darba diena. Kristīgās baznīcas oficiāli nedrīkst darboties pat Turcijā, kas vēlas iestāties ES.

Vācijas vēstnieks par SAR no-

teikti zināja vairāk nekā es. Pats no SAR pazīstu vienīgi Damasku un tur arī tik vien kā lidostu, attiecīgi zvaigžņotās viesnīcas Damaskas centrā, SAR Centrālo banku, kā arī svarīgākās komercbankas Damaskā, savu biroju Damaskas diplomātisko pārstāvniecību kvartālā, slaveno Damaskas tirgu, kā arī slaveno Omajādu mošeju tirgus malā. Par drošības situāciju Damaskā liecināja arī tas, ka pie viesnīcu ieejām nebija detektoru, kā tas piemēram, bija Amanā, Jordānijā.

Pareizi ir, ka arī tad SAR bija karāstāvoklī ar Izraēlu un armijas klātiešana bija vērojama pat Damaskas centrā. Bija arī norāde nefotografēt mājas, jo tur varēja būt kāds armijas vai policijas mitekļis.

Vai, tuvplānā vērojot notikumus svešā zemē, nerodas nekādas paralēles ar situāciju tēvzemē un mītnes zemē?

SAR, tāpat kā Latvijā, populāras ir savzvēstības teorijas. Mans pēdējais telefoniskais kontakts ar manu galveno līdzstrādnieku Damaskā bija pirms kāda mēneša. Viņš man teica, ka Sīrijā notieko-

šam pamatā esot mans un manu Sīrijas līdzstrādnieku izveidotais garantiju institūts. Rietumi, tāpat arī Turcija un it sevišķi jau ASV, negrib, ka SAR ekonomiski kļūst par Ķīnu arābu un musulmaņu pasaulē. Lai aizkavētu SAR ekonomisko izaugsmi, tad it sevišķi pilsētās, piemēram, Hams (tur bijušā prezidenta laikā ļoti asiņaini tika apspiesta arī kāda sacelšanās) un Sara bomži tiek apgādāti ar ieročiem un municiju, lai tie rīkodu grautiņus un slepkavotu iedzīvotājus, bet it sevišķi armijas un policijas pārstāvjus, kuņģi cenšas viņus apcietināt un sargāt civiliedzīvotājus.

K. Āboliņš: "Ieteikums Latvijas politiķiem: bez kavēšanās ieviest Latvijā pašvaldībām piederošas bankas, kas depozītus garantē ar saviem īpašumiem. Kad grasījās pārdot Krājbanku, es lūdzu toreizējo bankas prezidentu Krājbanku nepārdot, bet gan pārveidot par pašvaldībām piederošu banku."

Ne viņš, ne pārējie manas komandas arābu līdzstrādnieki nebija satuntuļojušies arābu nezinīši, viņi visi bija studējuši ekonomiku Rietumu augstskolās – Francijā, Anglijā, ASV.

Tas pats jāsaka par SAR Centrālās bankas vadību. Prezidents bija nevis pārmācījis fizikālis, bet gan ASV un Anglijā izglītots finanču un banku ekonomists.

Der arī zināt, ka SAR prezidents Bašars al Assads ir tautas vēlēts prezidents. Biju Damaskā tieši tad, kad viņš pēdējo reizi tika pārvēlēts. Vismaz Damaskas centrā vēlēšana bija isti tautas svētki ar daudziem priekšnesumiem, dejošanu, dziedāšanu. Assadam valdīšana esot vienkārša. Ja ministri nepiekrīt viņa priekšlikumiem, viņš draud, ka atgriezīsies Anglijā un tur atkal atvērs savu acu ārsta praksi. SAR

parlaments tiek organizēts šādi: saskaņā ar SAR Satversmi 51% deputātu nāk no Bāt partijas saraksta, pārējos 49% ieceļ prezidents pēc principa „es viņu pazīstu”. Šis princips jau nav gluži nepazīstams arī Latvijā.

Jūs esat atbalstījis laikraksta Brīvā Latvija centienus paplašināt objektīvas informācijas saņēmēju loku, it īpaši Latvijā. Kas mudināja to darīt? Vai joprojām esat BL regulārs lasītājs?

Latvijā ir ārkārtīgi nepieciešams paplašināt objektīvas informācijas saņēmēju loku, jo Latvijas lielāko plašsaziņas līdzekļu aizmugure, it sevišķi jau avīzēm, vēl joprojām ir neskaidra. BL regulāri lasu tīmeklī. Kad esmu Rīgā, tad BL saņemu viesnīcā „Radi un draugi”.

Jūsu ieteikumi – avīzei BL, Latvijas politiķiem un pavalstniekiem visā pasaulē.

Ieteikums avīzei BL turpināt un pilnveidot objektīvas informācijas sniegšanu par notikumiem Latvijā un attiecīgās mītnes zemēs.

Ieteikums Latvijas politiķiem: bez kavēšanās ieviest Latvijā pašvaldībām piederošas bankas, kas depozītus garantē ar saviem īpašumiem. Kad grasījās pārdot Krājbanku, es lūdzu toreizējo bankas prezidentu Krājbanku nepārdot, bet gan pārveidot par pašvaldībām piederošu banku. Pašvaldībām piederošas bankas darbojas tikai pašvaldības apgabalā. Kontus pamatā atvērt tikai pašvaldības apgabalā dzīvojošiem. Pašvaldību bankas kopumā garantē katras bankas drošību, tā ka neviena pašvaldības banka nebankrotē. Tieši tāpēc nodokļus un nodevas drīkst maksāt tikai attiecīgā pašvaldības bankā.

No toreizējā Krājbankas prezidenta pat atbildi nesāņēmu detalizētām izklāstam, kā pareizi būtu Latvijas iedzīvotāju labā pārorganizēt Krājbanku.

Ieteikums Latvijas pavalstniekiem visā pasaulē: nezaudēt saikni ar Latviju, lai cik grūti tas dažreiz arī būtu.

Ziedojumi dievnamam Jaunpiebalgā

Jaunpiebalgas luterāņu baznīca, kas nes Svētā Toma vārdu, šoruden piedzīvoja ārsienu, jumta un torņa pilnu restaurāciju. Šalabotā un nokrāsotā baznīca tagad atkal izskatās kā jauna un priecē gan vietējos, gan tālākus ceļiniekus.

Sekmīgi turpinās arī akcija „Mans logs mūsu baznīcai”, kuŗas mērķis ir nomainīt tagadējos plastmasas logus ar koka logiem to sākotnējā veidolā. Šajā gadā nomainīti jau 20 logi, vēl saņemti ziedojumi 14 jaunu logu darināšanai, bet 10 logi vēl gaida savus labvēļus. Katram logam pēc to nomainīšanas tiek piestiprināta plāksnīte ar ziedotāja vārdu.

Ziedojumus esam saņēmuši arī no tautiešiem ārzemēs. Cilvēki bijuši gan atsaucīgi, gan izdomas bagāti. Latvijas goda konsuls ASV Rhod Island pavalstī Jānis Bolis kopā ar savu kundzi Valdu jau no paša sākuma atbalstījuši baznīcas rekonstrukciju, bet šā gada augustā savas apaļās jubilejas dāvanas pilnīgi veltījuši baznīcai. Boļu jubilejas viesi par šādu rīcību iepriekš bija informēti un to atbalstīja ar savu ārtavu baznīcai. Tādējādi varam būt pateicīgi šādiem ziedotājiem: Mārtiņš un Liga Aldiņš, Rītvārs un Maija Asbergs, Vilmārs un Ilze Beiniķis, Māris Bolis, Ieva Broks, Mārtiņš un Linda Duhms, Daina Eglītis un Joseph Burke, Lauris un Gunta Eglītis, Maija Grīnbušs,

Andrejs un Gunta Grīslis, Guntis un Edīte Helmanis, Renāta Kalniņš, Valija Karnups, Ģirts un Liēna Kaugars, Atis un Daina Liepiņš, Jānis un Sarma Liepiņš, Juris Petričeks, Andris un Ievija Priede, Maija Priede, Uldis un Sarma Puriņš, Vitolds Rācenis, Ervins un Laura Ramanis, Andris un Betty Ramāns, Franks un Astrīda Ramnath, Juris un Ilze Raudseps, Rita Sēja, Andris un Māra Šlesers, Juris un Maija Šlesers, Irēne Stankēvics, Rūta Straumanis, Silvija Stukuls, Eric un Ināra Suuberg, Elliott un Antra Thrasher, Reinis Tigeris, Kalvis un Antra Torgāns, Arnolds un Daina Tums, Silvija Udris, Dagnija Vēverbrants, Jūlijs Vilde, Vitolds un Rasma Vītols, Mārcis un Gunta Voldiņš.

Valdas un Jāņa Boļu jubilejas ziedojumi ļāvuši darināt piecus jaunus logus, un tie jau pavasarī greznos Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcu.

Jaunpiebalgas baznīcas restaurācijai 2010.-2011. gadā ziedojuši arī Pārsla Blāķis, Liāna Eglīte-Kuše-vica, Rita Sēja, Ieva Sentivani, Laila Vittande-Possere un Bostonas draudze, Masačūsetas baznīcas luterāņu draudze un Konektikutas latviešu skola no ASV, Bruno Krūmiņš no Austrālijas, Ilze Jundze-Lundegran no Somijas, Karina un Lotārs Kēlbranti, Ādolfs Treijs, Ingvars Vittands, Jēkabs Vittands no Vācijas.

Pēteris Avens no Krievijas atradis savu senču mājas un kapu vietas Jaunpiebalgas novadā un kļuvis arī par mūsu baznīcas lielāko ziedotāju.

Nākamajā gadā ķersimies klāt baznīcas iekšējai restaurācijai. Arī šie darbi tiks veikti, palaujoties uz baznīcas labvēļiem. Satiksimies Jaunpiebalgā, lai apskatītu mūsu visu kopīgo veikumu un pie viena paviesotos Emīla Dārziņa mūzejā un Kārļa Miesnieka mājās Viņķu kalnā.

Tālavs Jundzis,
Jaunpiebalgas
Svētā Toma baznīcas
atbalsta fonda priekšsēdis

SEB		SEB bankas standartkurss 5. DECEMBRIS		
Valūta	Banka pērk	Banka pārdod	LB kurss	
AUD (Austrālijas dolārs)	0.5043	0.5243	0.518	
BGN (Bulgārijas leva)	0.3501	0.3701	0.359	
BYR (Baltkrievijas rublis)	0.00004	0.00007	0.000059	
CAD (Kanādas dolārs)	0.4927	0.5127	0.505	
CHF (Sveices franks)	0.5621	0.5773	0.567	
CZK (Čehijas krona)	0.0269	0.0281	0.0276	
DKK (Dānijas krona)	0.09323	0.09603	0.0944	
EUR (Eiro)	0.6983	0.7103	0.702804	
GBP (Lielbritānijas sterliņu mārciņa)	0.8063	0.8271	0.819	
HKD (Honkongas dolāri)	0.06543	0.06863	0.0668	
HRK (Horvātijas kuna)	0.091	0.097	0.0938	
HUF (Ungārijas forints)	0.002215	0.002395	0.00231	
ISK (Islandes krona)	0.003314	0.004514	0.00441	
JPY (Japānas jēna)	0.006626	0.006926	0.00677	
LTL (Lietuvas lits)	0.2014	0.2066	0.204	
LVL (Latvijas lats)	1	1	1	
NOK (Norvēģijas krona)	0.08823	0.09163	0.0898	
NZD (Jaunzēlandes dolārs)	0.3807	0.4007	0.393	
PLN (Polijas zlots)	0.1527	0.1627	0.159	
RON (Rumānijas leja)	0.1545	0.1685	0.161	
RUB (Krievijas rublis)	0.01653	0.01707	0.0168	
SEK (Zviedrijas krona)	0.07551	0.07755	0.0768	
SGD (Singapūras dolārs)	0.3899	0.4119	0.4	
TRY (Turcijas lira)	0.2714	0.2914	0.285	
UAH (Ukrainas grivna)	0.0483	0.0723	0.0649	
USD (ASV dolārs)	0.5162	0.5282	0.52	
ZAR (Dienvidāfrikas rends)	0.0608	0.0648	0.0633	

“Mūžības skartais”

Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla, “ČAKS”, biogrāfisks romāns, Zvaigzne, Rīgā. 789 lpp.

Grāmata, kā minēts uz apvāka, ir stāstījums par Aleksandra Čaka dzīvi - literārs īsas, traģiskas dzīves stāsts (27.10.1901-08.02.1950) laikmetā, kurā drāmatiski notikumi un politiskās pārmaiņas izraisīja konfliktus dzejniekā pašā un sarežģījumus attiecībās ar autoritātēm un politiskiem strāvojumiem. Tas arī bija iemesls dzejnieka pārgrārajai nāvei. Dzīves stāsta fonā ir Piekta gada revolūcija, Pirmais pasaules karš un bēgļu gaitas Krievijā, brīvā Latvija, 15. maija apvērsums, krievu, vācu un otrreizējā krievu okupācija.

Aleksandrs Čaks ir bijis lādīgs, mīlīgs cilvēks, kas gribēja sadzīvot ar visiem, lai tikai varētu nodoties pats savām interesēm, sekot savai sūtībai – būt dzejniekam. Čaka cilvēciskā būtība ģeniāli uztverta Anšlava Egliša spalvas zīmējumā uz grāmatas apvāka un titullapā. Fonā fragmenti, kaut grūti salasāmi, no “Sprediķa Piņķu baznīcā”. Apvāka redzamais dod nojausmu par Čaka sarežģīto personību.

Romāns ir divu autoru darbs. Gandrīz 800 lappušu biezajā sējumā ieguldīti deviņu gadu pūliņi. Tas ir vēltījums dzejniekam viņa 110. dzimšanas dienā, šā gada 27. oktobrī. Romāns iznāca Rīgā jau pagājušā gada novembrī un it kā ievadīja šo Čaka gadu. Latvijā risinājušies dažādi dzejniekam vēltīti sarīkojumi gan provincē, gan Rīgā. Romāns nav tikai autoru iztēlē radīts sacerējums, tam pamatā ir patiesi notikumi un patiesi cilvēki, tas ir ar mīlestību veikts, rūpīgs pētniecības darbs. Autoru iztēle stāstījumam iedvēs īstenības elpu, un lasot tā vien šķiet, ka tas tā būtu varējis notikt. “[...] aizrautīga, noslēpumiem pārpilna dzejnieka dzīves stāsts, radošie un intīmie pārdzīvojumi grodi savērti ar plašu kultūrvēsturisko un politisko zemslāni – vēsturiskie dokumenti variējas ar autoru ēvēģelisko fantāziju.”

Autori Valdis Rūmnieks (dzimis 1951. gadā) un Andrejs Migla (1940. gadā) ir populāru vēsturisku romānu (“Kuršu vikingi” un “Sveiks, jautrais Rodžers”) un vairāku lugu autori. Valdis Rūmnieks ir Aleksandra Čaka biedrības priekšsēdis un Čaka kopoto rakstu zinātniskā izdevuma (1991-2007) autors, Andrejs Migla - Latvijas Radio režisors, sagatavojis Čaka nozīmīgāko darbu radiokompozīcijas, spilgtākais ir “Matisa, kausu bajāra” radioiestudējums.

Grāmata aptver 162 samērā īsas nodaļas, kurās attēlotas konkrētas situācijas Čaka dzīvē. Ieskicēta vieta, kur darbība notiek, minēti cilvēki, kas tajā iesaistīti, un Čaka pārdzīvojumi. Galvenais sižeta virzītājs ir sarunas. Notikumi ir epizodiski, bieži ar pagaŗam laika atstarpēm, bet kopumā sniedz pārlicinošu, hronoloģisku stāstu par dzejnieka dzīvi. Pirmās 20 nodaļās daudz gaišuma un prieka. Uzzinām, kā mazais, zinātkārais Saša iepazīstas ar lielo pasauli, kurā svarīga loma ir auklei Tūpsim un drēbniekzelliņam Pičam. Mīlēts un

lutināts vienīgais bērns Saša aug materiāli nodrošinātā drēbniekmeistara Jāņa Čadaraiņa ģimenē. No vecāku pajumtes Aleksandrs nekad projām nav aizgājis. Tuvojoties Piekta gada revolūcijai, acīgais zēns ātri uztver apkārtne notiekošo, agri viņa apziņā uzaust nojauta par varas neželību un dzīves pabērnu likteni.

Čadaraiņu ģimenes ērto, nodrošināto dzīvi pārtrauc Pirmā pasaules kara sākums. Saša jau paspējis iegūt labu pamatizglītību slavenajā Aleksandra ģimnazijā, kad pienāk pavēle par skolas evakuāciju. Vispirms to pārvieto uz Igauniju, vēlāk uz Krieviju. Sākas Čadaraiņu ģimenes bēgļu gaitas. Sašas vecāki no Krievijas atgriežas Latvijā 1920. gadā, Aleksandrs paliek svešumā vēl divus gadus. Piedzīvotais kā ēna pavada viņu visā dzīvē. Pēc Aleksandra ģimnazijas beigšanas chaotiskos apstākļos Saranskā (kur viņš pārcieš tīfu, kas, liekas, ir cēlonis vēlākai plikgalvībai) Aleksandrs sāk studēt medicīnu Maskavas universitātē, bet 1918. gadā viņu iesauc sarkanarmijā un nosūta uz Penzu. Tur viņš piedzīvo jaunās varas bezjēdzību un brutālītāti. Aleksandram ir tikai viena vēlēšanās – atgriezties Rīgā pie vecākiem. Jaunajai padomju varai ir citi plāni. Jau sācis darboties baigais baiļu terrors, kuŗa slazdā tiek iepīts Aleksandrs. Uz Latviju viņam ļauj atgriezties, tikai ja viņš iestājas komunistu partijā un apsola tai kalpot. Komisāra atvārdi: “Krievija ir liela, bet cilvēks tomēr nav adata. Adata var pazust, cilvēks – ne. Ja vajadzēs, vienmēr atradīsim.” Un atrod arī. Čaka triumfa brīžos Latvijā arvien gadās kāds šo vārdu miklains atgādinājums. Autoru iztēle? Dzejniekā iesētās bailes? Varbūt tā bija, varbūt ne? Maksājais baigu cenu, 21 gadu vecais Saša pārbrauc Latvijas robežu ar pēdējo vilcienu no Padomju Savienības 1922. gada Jāņu rītā.

Atpakaļ Rīgā

Atgriezies Rīgā pie vecākiem, Čaks mēģina atrast savu vietu normālā, sakārtotā dzīvē, bet viņam trūkst pārlicības - kāda tā varētu būt. Vecāku spiests, viņš atsāk medicīnas studijas, taču tās neturpina. Ieguvis skolotāja tiesības, Aleksandrs divus gadus vada bērnu patversmi Drabežos, Cēsu apriņķī. Vecāku lielā vēlēšanās ir redzēt savu

Sašinu respektablā profesijā, bet Sašam pamazām nobriest apziņa, ka vienīgais, ko viņš vēlas, ir – kļūt dzejnieks. Viņu vilina pilsētas dzīve visā tās krāsainībā un cilvēku dažādībā, mākslinieku sabiedrība un ar to saistītā bohēma. Šaubu un neziņas gadi turpinās, līdz Čaks 1927. gadā publicē savu pirmo dzejoļu krājumu ar 13 dzejoļiem “Sirds uz trotuāra”. Seko vēl trīs burtnīcīņas. Kopā ar domubiedriem viņš izdod modernās dzejas žurnālu *Jauņa Lira*, iesaistās biedrībā “Zaļā vārņa”. Čaks intensīvi publicē rakstus sociāldemokrātu preses izdevumos, arī dzejoļus, ir redaktors vai redakcijas darbinieks vairākos laikrakstos. Čaka dzejoļi gūst piekrišanu. Viņš kļūst populārs gan starp saviem domubiedriem, gan tautā. Čaka dzeju atzinīgi vērtē literārā žurnāla *Daugava* redaktors Jānis Grīns. Tie ir labi gadi, gaišs posms dzejnieka dzīvē. Čaks bauda Rīgā pulsējošo kultūras un sabiedrisko dzīvi. Labprāt tiek ar draugiem kafejnīcās un restorānos, vēro krogu apmeklētājus, apmeklē teātra izrādes. Vienmēr eleganti ģērbies, īpaši speciālos gadījumos, piemēram, Preses ballē Virsnieku klubā, pirmizrādē operā. Apkārtne vērotais sniedz iedvesmu dzejoļiem, tajos atainoti tumšie un gaišie pārdzīvojumi. Dzejnieks bieži sēž Bastejkalnā uz soliņa un mazā blociņā ieraksta jaunu dzejoļi.

Varu maiņu karuseli

Sarežģījumi sākas, kad notiek politiskās varas maiņas, kas drāmatiski ietekmē Čaka turpmāko dzīvi. Pēc 15. maija apvērsuma Čaks kļūst bezdarbnieks, bailojs par savu drošību, kādu laiciņu bēgļu laukos pie tēvabrāļa. Vairāki viņa domubiedri ir apcietināti, tiek apturēti visi sociāldemokrātu izdevumi.

Čaka glābējs no bezdarba ir pulkveža Dardzāna aicinājums rediģēt viņa atmiņas par strēlniekiem. Pulkvedis arī izgādā Čakam darbu valsts krājkasē (1934 - 1939). Dardzāna atmiņās Čaks gūst iedvesmu strēlniekiem vēltītiem dzejoļiem un poēmai “Mūžības skartie”. Čaks bijis priekšzīmīgs ierēdnis, tāpat kā veiksmīgs bērnu patversmes pārzinis: ļoti kārtīgs, ar lielu pienākuma apziņu. Līdztekus ierēdņa darbam Čaks joprojām raksta dzejoļus, stāstus un poēmas par strēlniekiem. Kaut Ulmaņa laikā Čaks ir politiski nepieņemams par saviem kreisajiem uzskatiem, viņš kļūst atzīts un mīlēts dzejnieks kā starp māksliniekiem un literātiem, tā tautā. Tiek izdoti viņa stāsti, iznāk dzejoļu krājums “Iedomu spoguļi” un 30. gadu beigās abas daļas “Mūžības skartie”. Par šo vēltījumu strēlniekiem Čaks 1940. gada 9. janvārī saņem Annas Brigaderes prēmiju. Īsi pirms padomju okupācijas viņam izdodas atgriezties aviānīka darbā. Dzejniekam apnicis sēdēt kases lodziņā, un viņš jau strādā *Atpūtā*, kad 1939. gadā Benjamiņš juniors ar Kārļa Skalbes galvojumu Čaku pieņem darbā par *Jauņāko Ziņu* žurnālistu.

Nākamais kritiskais posms Čaka dzīvē ir pirmais padomju okupācijas gads. Pēc sarkanarmijas ienākšanas 1940. gada 17. jūnijā viņš paliek strādāt *Atpūtā* un aktīvi darbojas žurnālistikā, tomēr viņu māt šaubas un nemiens. Čaks jūtas vilies, kad viņu neuzņem par biedru Rakstnieku savienībā 1940. gada oktobrī. Padomju varai ir izdevīgi izmantot Čaku, bet viņš arī rada problēmas: pie kādas literatūras lai pieskaita “Mūžības skartos”? Smags trieciens un pilnīgs pārsteigums Čakam ir 14. jūnija rīts, kad tēvs stāsta par nakts notikumiem. No saviem nacionāli noskaņotiem draugiem Čaks saņem rūgtus pārmetumus par savu darbību padomju gadā. Vācu laikā dzejnieks ieraujas sevī, sabiedriskā dzīvē nepiedalās, kultūras sarīkojumus neapmeklē, darbus nepublicē. Viņš dzīvo mājās un stāv rindās pēc trūcīgās pārtikas, lai atvieglotu sievas Anitas un tēva rūpes par dienišķo uzturu, bet Čaks raksta. Top drāmatiskā lugas/poēmas “Matis, kausu bajārs” pirmie cēlieņi un dzejoļu krājums “Debesu dāvana”, kuŗai Čaks guvis iedvesmu no savas tuvās draudzības ar Mildu Grīnfeldi.

Nacionāli noskaņotie draugi tomēr Čaku uzmeklē, atsāk satikšanos un vācu laika beigās nāk ar konkrētiem ierosinājumiem par grāmatas “Debesu dāvana” publicēšanu un “Matisa, kausu bajāra” uzvešanu Nacionālā teātrī, tiklīdz būs beidzies karš. Otrreizējā padomju okupācija visam pārvelk svīturu. Čaks paliek Rīgā. Viņš nespēj atstāt tēvu vienu (māte mirusi 1936. gadā), nespēj atstāt Rīgu un Latviju. Čaka sieva Anita aizbrauc uz Vāciju viena.

Okupantiem Čaks atkal ir noderīgs. Viņu ieceļ par *Ciņas* redaktoru, ciniski izmanto un uzspiež savas prasības. Čaks kļūst par mehānisku partijas diktāta izpildītāju, propagandas pantu kalēju. Ja arī viņam izdodas kādā pasūtīnājuma dzejoļi ielikt kaut ko no sevis, piemēram, dzejoļi “Sarkaniem strēlniekiem” Raiņa vakarā Penzā, publicētā versijā labākās rindas ir izredģētas. Seko trieciens pēc trieciena: pub-

liskā sanāksmē Čaku kritizē par nepareiziem uzskatiem; viņš zaudē darbu *Ciņā*; jau iespiesto dzejoļu krājumu “Zem cēlas zvaigznes” Pelše liek iznīcināt – lai pārrakstot. Sistēmas cinisma kalngals ir Pelšes saruna ar Čaku 1947. gada aprīlī. Pelše noliek Čakam priekšā biezu mapi ar trimdas laikrakstiem un uzdod rakstīt un acināt savus vecos draugus, kas ārzemēs publicējas buržuaziski nacionālistiskās avīzēs, atpakaļ uz Padomju Latviju.

Čaks nomira (ar sirdstrieku?) Vecrīgā, Mildas Grīnfeldes dzīvoklī, 1950. gada 8. februārī. Viņa mūžs bija ildzis 48 gadus, 3 mēnešus un 12 dienas.

Dzīves stāsts izstāstīts, bet abi autori tajā iestarpinājuši it kā refrēnu, kad stāstījumu pārtrauc sirreālas ainas no mūžīgā kroģus, kas atrodas kādā citā dimensijā, kur zemes dzīves laikam un notikumiem ir citāda realitāte. Mūžīgā kroģus ainas stāstījumā iestarpinātas brīžos, kad dzejnieka dzīvē ir kritisks mirklis. Piemēram, 1920. -1922. gadā Krievijā, kad Sašam jāizšķirās, vai parakstīt komunistu partijas biedra karti; okupētāju varu maiņas laikā 1941. gada jūnijā u.c. Mūžīgā kroģus pastāvīgs iemītnieks ir lords, nerēģulārs viesis vikonts. Abi ir kaislīgi kāršu spēlmaņi un nepiesātināmi vīna dzērāji, it kā arī dzejnieki. Viņi nepārtraukti diskutē par dzīvības, nāves un mūžības jautājumiem. Sarunām uzmanīgi seko svece – gaismas simbols. Kāršu spēle risinās, piemēram, uz to, “lai mēs viens otru nenodotu”, un uz dārgāko, kas mums ir: “uz gaismu, ko dod svece, un dzeju, kas raisa spārnus”.

Biezā grāmata cietos vākos ir glīti izdota. To viegli lasīt, jo stils ir raits, saturs interesants, druka melna un skaidra. Autoriem droši vien lielākais gandarījums būtu, ja lasītāji atkal no jauna lasītu un pārlasītu Aleksandra Čaka dzeju.

Dzidra Purmale

Apceres “Literārs romāns “Čaks”” „Straumēnu” literārā pēcpusdienā 29.09.2011. nolasītā teksta isinājums.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu. SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

VALSTS SVĒTKI AMERIKĀ

Sietlā sveic Latviju neatkarības pasludināšanas 93. gadadienā

Sietlā vietējie latvieši un vairāki ciemiņi no kaimiņu pilsētām un pat Vankuveras Kanādā 19. novembra pēcpusdienā pulcējās Latvijas neatkarības pasludināšanas atceres svinībās. Jaunieši tautastērpos – Indra Ekmane, Dāvis Zvejnieks, Katriāna Zommere un Pēteris Apsītis ienesa Latvijas un ASV karogu. Sarīkojuma apmeklētāji nodziedāja

lentē un Latvijas himnas apsveikuma vārdus teica Latvijas goda konsuls Stīvens Žirskijs (*Stephen Zirschky*), igauņu pārstāve Kristi Urve-Vonga (*Urv-Wong*), lietuvišu pārstāvis Rims Miksis (*Rimas Miksys*) un Vašingtonas universitātes Baltiešu studiju programmas vadītājs profesors Guntis Šmidchens.

Sarmīte Dāvidsone pasniedza

miem ilggadējā, panākumiem bagātā darbā, stiprinot un rosinot Sietlas latviešu saimes kultūras un sabiedriskās dzīves aktivitātes.

Inta Vīste (*Wiest*) nolasīja gadskārtējo Latvijas Nacionālo bruņoto spēku Instruktoru skolas komandiera majora Sandra Gaugera apsveikumu un pasniedza LBVŠ atzinības rakstu Aijai Pakulei, Sarmītei Dāvidsonei un Jānim Alksnim. Aijai Pakulei ir 95 gadi, viņa nesavtīgi strādājusi latviešu labā, vadījusi grāmatu galdu, sūtījusi saņņus uz Latviju, atbalstījusi biedrības stipendijas fondu jauniešu izglītībai, dāsni ziedojuši latviešu organizācijām. Aiju Pakuli visi pazīst, viņa kā īsts labestības gariņš, vienmēr smaida un katram atrod laipnu vārdu. Aijas meita Sarmīte Dāvidsone seko mātes pēdās. No agrās jaunības viņa aktīvi darbojusies latviešu saimē, Mežotnes vasaras nometnē bērniem mācījusi latviskos rokdarbus un paražas, vairākus gadus vadījusi Rietumkrasta latviešu vasaras vidusskolu Kurša. Pēdējos vienpadsmit gadus Sarmīte vada Latviešu biedrību Vašingtona pavalstī.

Jānis Alksnis 1960. gadā beidza *Cheney* universitātes mākslas fakultātes keramikas nodaļu, 15 gadus mācījis podniecību Kuršas vasaras vidusskolā. Izglītības centrā 2010. gada Jāņos atklāja ilgi gaidīto mākslas un podniecī-

bas studiju. Daudzus gadus J. Alksnis iemūžināja Kuršas skolas norisi videofilmās, kuŗas jaunieši varēja aizņemt no bibliotēkas vai nopirkt savam priekam un atmiņai. Atzinības rakstu Jānim nodos viņa māsa Dr. Zaiga Filipa (*Phillips*).

Sietlas latviešu skolas absolvente Katriāna Zommere pastāstīja par ALAs rīkoto „Sveika, Latvija!” ceļojumu, kuŗā piedalījās pērnvasar, un parādīja ceļojuma attēlus. Prieks bija klausīties Katriānas izteiksmīgo stāstījumu raitā latviešu valodā.

Politologs profesors Ivars Ījabs no Latvijas svētku runā salīdzināja Latvijas veidošanu pirmās neatkarības laikposmā ar situāciju mūsdienās. Latvijas valsts dibinātāji cerēja, ka Latvijas teritorijā uz latviskās identitātes pamata veidosies valsts, kuŗā cilvēki labprāt gribētu dzīvot un kas būtu līdzvērtīga partnere pārējām Eiropas valstīm. Profesors I. Ījabs uzskata, ka šī minimālā programma vēl joprojām nav izpildīta, jo Latvijas politiku nosaka nevis politiskās kopienas intereses, bet gan virkne „nevalstisko organizāciju”, kuŗu pamatvērtības nav demokrātiska Latvijas valsts, tās iedzīvotāji un vieta pasaulē. Latvijas nākotnes labā svarīgi mēģināt šīs daudzās organizācijas pārvērst par daudz- maz valstiskiem spēkiem. Gan mūsu pirmajiem demokrātiem 1918. gadā, gan mūsdienu Latvijā ir tā pati problēma. Latvijā patlaban nav vajadzīgas illūzijas, bet gan kas pilnīgi konkrēts – lai tās

tams, bija par novembra „karstāko notikumu” – referendumu par krievu valodu kā otru valsts valodu Latvijā. Vienmēr, kad mūs pagodina augsti viesi no dzimtenes, netrūkst arī jautājumu par vēsturi – šoreiz par Mores kaujām. Bija arī liels prieks, ka mūsu jaunieši (jau trešā trimdas paaudze!) interesējas par nori-

Foto: Edvins Circenis

Dzied Sietlas latviešu skolas skolēni

ASV himnu, mācītāja Daira Cilne vadīja isu svētbriidi. Latviešu biedrības Vašingtona pavalstī (LBVŠ) priekšsēde Sarmīte Dāvidsone teica uzrunu, latviešu skolas audzēkņi skanīgi un sirsnīgi nodziedāja „Rīga dimd” un „Ai, galdiņi”. Pēc prezidenta Andra Bērziņa uzrunas video-

PBLA Goda diplomu profesoram Gundaram Ķeninam Kingam par ilggadēju ieguldījumu Latvijas ekonomikā. LBVŠ valdes locekle un ALAs Kultūras nozares vadītāja Iveta Felzenberga pasniedza ALAs atzinības rakstu Maijai un Imantam Ikstrumiem par īpašiem sasniegu-

Foto: Edvins Circenis

Katriāna Zommere stāsta par ceļojumu „Sveika, Latvija!”

sēm Latvijā un droši izvaicāja viesi.

Svētku akta izskaņā, kā ierasts, apmeklētāji nodziedāja „Daugav’ abas malas”, jaunieši iznesa karogus.

Sarīkojuma saviesīgajā daļā valsts svētku dalībnieki mielojās ar Selgas Pētersones gatavotajām vakariņām – cūkas cepeti un

Stāvēsim stipri!

Latvijas valsts proklamēšanas 93. gadadienas svinības Lansingas draudzē

Lansingas latviešu draudzes Latvijas valsts dibināšanai veltīto dievkalpojumu un svinīgo aktu 13. novembrī mācītāja Aija Greiema ievadīja ar Pāvila vēstulē galatiešiem (5:1) rakstītajiem vārdiem: „Svabadībai Kristus mūs ir atsavinājis. Tad nu stāviet stipri un neļaujieties atkal iejūgties kalpības jūgā!”

Mācītāja sprediķi teica, ka brīvību nevar ar varu iekarot un izcīnīt, un to nevar pasaulē pierādīt tikai ar plīvojošiem karogiem. Brīvības sajūta vispirms ir sirdī jāpiedzīvo un ar to sajūtu arī jādzīvo: „Latvijas neatkarība jau 20 gadu ir no jauna oficiāli atzīta. Uz papīra, ANO, NATO un Eiropas Savienībā. Pasaulē. Tomēr mūsdienu neatkarīgajā Latvijā ļaudīm jājautā – vai jūs tiešām esat svabadi? Vai tiešām esat brīvi? Brīvi no aizspriedumiem? Brīvi no naida, dusmām un atreibības kāres? Brīvi no pagātnes traumām? Brīvi no bailēm? Brīvi no neticības sev? Brīvi no kompleksiem un mazvērtības domām par savu tautu un savu valodu? Brīvi no bailēm teikt savu viedokli skaļi? Brīvi sacel-

ties pret netaisnību? Vai tiešām latvieši šodien jūtas brīvi?”

Pēc dievkalpojumu sākās Latvijas valsts dibināšanas atceres svinību akts. Draudzes priekšnieks Ģirts Austrīņš svētku runā pieminēja politiskos apstākļus un balsošanas rezultātus Latvijā. Viņš atgādināja notikumus vasarā, kad Valsts prezidents Valdis Zatlers atlaida Saeimu.

„Tuvākajā nākotnē gaidāma trīs latviskāko partiju koalīcija valdībā. Jaunajiem ministriem būs mazāka pieredze, bet lielāka nacionāla apziņa,” teica Ģ. Austrīņš.

Nesenie notikumi Latvijā liecina, ka latviešu politiķi nav zaudējuši atbildības sajūtu. Vairākums Saeimas deputātu vēlas, lai arī turpmāk ministru prezidents ir partijas Vienotība pārstāvis Valdis Dombrovskis. Ģ. Austrīņš pauž cerību, ka Ministru prezidentam V. Dombrovskim izdosies izvest Latviju no politiskās un ekonomiskās krīzes.

Pēc Ģ. Austrīņa uzrunas Gundega Ozola deklamēja Valža Krāslavieša dzejoli „Latvju ābele”,

savukārt mācītāja Aija Greiema, domājot par tiem latviešiem, kuŗi gan smagos, gan mazāk smagos gados bijuši uzticīgi Latvijai un tagad cīnās ar ikdienas grūtībām, deklamēja Māras Zālītes dzejoli „Svētku lirika”. Tautisko virtuves vakaru dalībnieču koris dziedāja Ulža Stabulnieka dziesmu „Tik un tā” ar Māras Zālītes tekstu, māc. Aijai Greiimai spēlējot klavierpavadījumu. Pārsteigumu sagādāja draudzes priekšnieks Ģirts Austrīņš un Tods Greiems, duetā dziedot „Div’ dūjiņas gaisā skrēja”. Abi priekšnesumi tik ļoti aizkustināja klausītājus, ka viņi vēlējās, lai tos atkārtu. Kājās piecēlušies un rokās sadevušies, visi nodziedāja Jāņa Norviļa populāro dziesmu „Daugav’ abas malas” ar Raiņa tekstu, apliecinot vienotību ar tautiešiem dzimtenē.

Svinību dalībnieki pakavējās pie bagātīgi klātiem cienasta galdiem.

Paldies mācītājai Aijai Greiimai, rīkotājiem, dāmu komitejai un labvēļiem par jaukajiem Latvijas dibināšanas atceres svētkiem, kas ilgi visiem paliks atmiņā.

Gundega Ozola

Foto: Edvins Circenis

Apbalvojumu saņēmēji, no kreisās: Zaiga Filipa, Imants Ikstrums, Sarmīte Dāvidsone, Aija Pakule, Gundars Ķeniņš Kings, Maija Ikstruma

iedzīvotāji masveidā nebrauktu projām un lai viņiem nav jākaujas par savas valsts prestižu Eiropā un pasaulē.

Klausītājiem pēc profesora runas bija daždažādi jautājumi, un viņi saņēma pamatīgas atbildes. Galvenokārt viņus interesēja ekonomiskie procesi Latvijā (salīdzinājumam tika pieminēts Islandes modelis), iekšpolitiskais stāvoklis; kā notiek Latvijas daudz nacionālo iedzīvotāju, kuŗi pārsvarā runā krieviski, integrācija; ļoti rosigās partijas *Saskaņas centra* loma politiskajos un sadzīves procesos. Īpaša interese, pro-

sautētiem kāpostiem. Bija arī bufete ar vīnu, kafiju, kliņģeri. Vakariņu laikā jauku gaisotni radīja vijolnieks Deniss Helpijs (*Dennis Helppie*), spēlējot gan klasisko mūziku, gan latviešu tautasdziesmas. Deniss ir *Sammamish* simfoniskā orķestra koncertmeistars, viņa māte ir latviete.

Liels paldies rīkotājiem – Latviešu biedrībai Vašingtonas pavalstī, profesoram Ījabam par interesanto runu, D. Helpijam par mūzicēšanu, visiem, kuŗi piedalījās svinībās.

I. M.

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais

ALFRĒDS VIJUMS

Dzimis 1934. gada 27. februārī Jelgavā, Latvijā,
miris 2011. gada 22. novembrī Minneapolis, Minnesota

Ja draudzības puķe zied ilgi
Ir skumji, kad salna to skaņ...
Bet mūžība atnākot saka:
Vēl atmiņās ziedēt tā var.
Lūcija Cauka

Mīļā atmiņā viņu paturēs radi ar savām ģimenēm
GEORGS UN IRISA NARIŅI
VOLDEMĀRS NARIŅŠ UN RASMA NARIŅA KARIŅA
ILMĀRS UN OJĀRS ĀRSTI
MARUTA RATERMAN UN INESE BRIGHT

Dieva mierā ir aizgājis mūsu mīlais brālis, onkulis, brālēns

JĀNIS VALTERS JAKOVICS

Dzimis 1945. gada 9. maijā Gorku, Čehoslovākijā,
miris 2011. gada 12. novembrī Randalstown, Maryland

Vainags irst, vainags irst,
Manu dienu vainags irst.
Sirds, kas dzīvē nogurusi,
Dieva mierā iemieg klusi
Tad, kad dienu vainags irst.

Par viņu sēro
MĀSA MĀRA S ZIEDIŅA AR VĪRU GUNĀRU ZIEDIŅU
DRS. EDUARDS ZIEDIŅŠ, KATHLEEN ZIEDIŅŠ AR BĒRNIEM, ĒRIKU UN LILIANNU
ALBERTS ZIEDIŅŠ UN LAUREN ALESSI
BRĀLIS ARTURS JAKOVICS AR ĢIMENI
BRĀLIS JURIS JAKOVICS AR ĢIMENI
MĀSĪCA ZANE JAKOVICA – LATVIJĀ

Urnu guldīs Brāļu Kapos Katskiļos, Tannersville, NY, 2012. gada 27. maijā

Mūsu mazā māsiņa

LAIMDOTA ZEKUNDE, dzimusi JAUNZEMS

cietu miegu aizmigusi.

Dzimusi 1934. gada 17. septembrī Daugavpilī, Latvijā,
mirusi 2011. gada 6. novembrī Lakewood, N. Jersey

Dārzā brūna saules puķe
Skumji pilno galvu liec;
Un vēl nesen saulei pretī
Gaiši vērās viņas zieds...
(J. Jaunsudrabiņš)

Skumjās piemin
MĀSAS LAIMA GRUZDIŅŠ UN MELITA NĪGALS
AR ĢIMENĒM

Aizsaulē aizgājusi mūsu mīļā

MAIJA COOPER, dzimusi OZOLS D.D.S

Dzimusi 1927. gada septembrī Rīgā,
mirusi 2011. gada 13. novembrī Villa Nova, PA

Sēro
PIEDERĪGIE AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Pa mūžīgā miera ceļu aizgājis

ILGVARS DIŽGALVIS

Dzimis 1926. gada 24. oktobrī,
miris 2011. gada 4. oktobrī

Kungs, tam savu mieru dod,
kas zemes laukos smaržīgos
reiz cīkstējās ar dzīvi.

Pateicībā un cieņā viņu piemin
VISA KĀDREIZĒJĀ LOSANDŽELOSAS TEĀTRA SPĒLMAŅU SAIME

SARĪKOJUMI

ČIKĀGA (IL)

• 31. decembrī no plkst. 8.00 vakarā līdz 2.00 rītā Ciānas draudzes lielajā zālē (6551 W. Montrose Ave) Ledus balle un Jaungada sagaidīšana. Būs bagātīgs banketa galds, gards deserts, šampanieša tosts un laimesti. Deju mūziku spēlēs iecienītā grupa *Adam Zahl*. Samaksājot līdz 1. decembrim, biļešu cena \$60 personai, pēc 1. decembra – \$70. Lūgums paziņot par piedalīšanos, zvanot Rutai Priedkalnei-Zirnei, tālr.: 773-275-5273; čeks jāizraksta ar norādi *Chicago Latvian Association* un jānosūta Mārītei Plūmei: 6127 Plymouth St., Downers Grove, IL 60516. Visi mīļi gaidīti!

FILADELFIJA (PA)

• 11. decembrī plkst. 5.00 Ziemsvētku koncerts Sv. Jāņa baznīcā (301 Newtown Street Rd., Newtown Square), piedalīsies Filadelfijas latviešu koncertkoris, basbaritons Endrū Martens (*Andrew Marten*) soprāns Talia Lībermane (*Talya Lieberman*), čelliste Linda Aļe Mērfija (*Murphy*), ērģeliece Mudīte Streipa Pidzini (*Pizzini*), diriģente Gunta Plostniece. Pēc koncerta tikšanās ar māksliniekiem. Ieeja \$20.00, bērniem brīva. Visi sirsniņi aicināti.

• 17. decembrī plkst. 12.00 pensionāru Ziemsvētku eglīte Brīvo latvju biedrības telpās (531 North 7th Street Philadelphia, PA 19123). Būs svētbriķis, dzejoļu lasījumi, dziedāsim Ziemsvētku dziesmas, apmaiņsimies ar dāvanām (ieteiktā līdzņemamo dāvanu vērtība – ne vairāk kā \$5) un kopā paēdisim pusdienas (viesiem \$5) Gaidīti visu vecumu viesi!

• 18. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sākas plkst. 11.00, skolas eglīte.

INDIANAPOLIS (IN)

• 17. decembrī plkst. 2.30 latviešu sabiedriskajā centrā (1008 W. 64th St., Indianapolis, IN 46260) Indianapolises latviešu kopējā Ziemsvētku eglīte. Programma: Ziemsvētku melodijas spēlēs Indianapolises baltiešu tautas mūzikas ansamblis „Eziši”; plkst. 3.00 svētbriķis; Indianapolises latviešu skolas audzēkņi izrādīs Tamāras Arājas Ziemsvētku ludziņu „Meža svētki”; ieradīsies Ziemsvētku vecītis; vakariņas. Lūdzam vecākus, kuņu bērni nemācās latviešu skolā, bet vēlētos, lai viņi saņem dāvanas, tās nodot birojā pirms sarīkojuma. Ieeja par vismaz 10 dolaru ziedojumu personai vai 20 dolaru ģimenei. Visus laipni ielūdz Indianapolises latviešu organizāciju padome.

• 17. decembrī no plkst. 10.00 līdz 2.00 Indianapolises latviešu sabiedriskā centra dāmu komiteja aicina apmeklēt Ziemsvētku tirdziņu, kurā būs iespēja iegādāties rupjmaizi, pīrāgus, ābolkūkas, piparkūkas, tortes un daudz ko citu. Rokdarbu pulciņa dalībnieces ir vairākus mēnešus citīgi strādājušas, lai pagatavotu skaistus adījumus un izšuvumus, ko pārdos tirdziņā. *Café Rīga* par mērenām cenām varēs nopirkt tortes,

cepumus, ābolmaizes un kafiju baudīšanai draugu pulkā svētku gaisotnē.

KLĪVLANDE (OH)

• 10. decembrī plkst. 7.00 Klīvlandes latviešu koncertapvienības koncerts kabare stilā „Ziemas sapnis” Apvienotās draudzes namā (1385 Andrews Ave., Lakewood, OH), piedalīsies baritons Pauls Berkolds un pianiste Līga Zemesarāja.

• 11. decembrī plkst. 12.30 Paula Berkolda referāts „Latviešu atskatnotājmaksliņieku skatuve” Apvienotās draudzes namā (1385 Andrews Ave., Lakewood, OH)

• 18. decembrī Ziemsvētku eglīte latviešu skolā.

• 21. decembrī pensionāru saiets.

LOSANDŽELOSĀ (CA)

• 11. decembrī Ziemsvētku tirdziņš latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles Ca 9003903704).

• 18. decembrī Ziemsvētku eglīte latviešu skolā.

MILVOKI (WI)

• 18. decembrī plkst. 11.00 latviešu namā (8845 W Lynx) svētbriķis latviešu un angļu valodā, piedalīsies bērni. Draudzes un Milvoku plkv. O. Kalpaka skolas Ziemsvētku sarīkojums ar bērnu priekšnesumiem.

MINEAPOLE (MN)

• 18. decembrī pēc dievkalpojuma latviešu skolas izrāde un eglīte (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407).

ŅUJORKA (NY)

• 18. decembrī plkst. 2.00 Bronksas latviešu pamatskolas eglīte Jonkeru baznīcā (254 Valentine Lane, Yonkers NY 11705).

PRIEDĀINE (NJ)

• 17. decembrī pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.00, Nudzersijas latviešu pamatskolas eglīte (1017 Highway 33 East Freehold, NJ 07728).

SANFRANCISKO (CA)

• 18. decembrī plkst. 12.30 draudzes namā (425 Hoffman Ave) Ziemeļkalifornijas latviešu skolas Ziemsvētku sarīkojums. Programmā skolas audzēkņu priekšnesumi, ieradīsies Ziemsvētku vecītis. Vecāku gatavotas siltas pusdienas, mūzika. Ieeja par vismaz 10 dolaru ziedojumu, skolēniem brīva.

SV. PĒTERSBERGA (FL)

• 17. decembrī plkst. 2.00 biedrības namā (1705 9th Ave North St. Petersburg, FL 33706) Ziemsvētku eglītes sarīkojums, ieradīsies Ziemsvētku vecītis, būs mūzikāli priekšnesumi, varēs dabūt atspirdzinošus dzērienus un kafiju, uzkodas jāņem līdz groziņos. Ieejas ziedojums vismaz \$5.00.

VAŠINGTONA (DC)

• 18. decembrī plkst. 11.00 skolas un draudzes Ziemsvētku eglīte (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121).

• 21. decembrī plkst. 7.00 pensionāru Ziemsvētku eglītes vakars.

• 24. decembrī plkst. 4.30 Ziemsvētku dziesmu dziedāšana svētvakara dievkalpojuma ieskaņai.

(Turpināts 18. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St., Brookline, MA 02445): **11. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg.; pēc dievk. draudzes eglīte. **18. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara dievk. **25. dec.** plkst. 11.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. **31. dec.** plkst. 3.00 Vecgada vakara dievk. ar diev. Māc. J. Mazura.

• **Čikāgas katoļu kopas dievk:** **11. dec.** plkst. 12.00 *Immaculate Conception* bazn. (7211 W. Talcott Ave, pie Harlem un Talcott ielu krustojumā).

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): Adventa trešās svētd. dievk. **11. dec.** plkst. 10.00 Adventa ceturtais svētd. dievk. ar dievg. **18. dec.** plkst. 10.00. **24. dec.** plkst. 5.00 vakarā Ziemsvētku vakara dievk. **25. dec.** dievk. nebūs. **31. dec.** plkst. 5.00 Vecgada vakara dievk. ar dievg. **1. janv.** dievk. nebūs. Draudzes māc. diak. F. M. Sipols, tālr.: 248- 433-3435; māc. A. Greima, tālr.: 517- 614-4853. Ērg. Dr. S. Lizlova un L. Upīte.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.** (Shepard of the Coast Lutheran Church 1909 E. Commercial Blvd, Ft. Lauderdale): **25. dec.** dievk. Diakone A. Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.** (1927 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039-3704): **18. dec.** plkst. 11.00 dievk. Adventa koncerts **11. dec.** plkst. 11.00. Māc. D. Kaņeps.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130, tālr.: 617-524-4622).

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): Adventa trešās svētd. dievk. **11. dec.** plkst. 11.00 angļu val. ar dievg. Ceturtais adventa svētd. diev. **18. dec.** plkst. 11.00; pēc dievk. skolas eglīte. **24. dec.** plkst. 6.30 Ziemsvētku vakara dievk. **25. dec.** dievk. nebūs. **1. janv.** plkst. 11.00 Zvaigznes dienas dievk. ar dievg. Informācija: www.latvianluthchurch-phila.org

• **Fortlaudardeila, FL:** **25. dec.** plkst. 2.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. *Shepard of the Coast Lutheran Church* (1909 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale, FL) vadīs Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr. māc. I. Dzelgave un diak. A. Venta.

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505): Adventa laika dievk. **11. dec.** un **18. dec.** plkst. 10.00. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku dievk. **31. dec.** plkst. 3.00 Vecgada vakara dievk. Māc. I. Larsena, kabatas tālr.: 269-214-1010; e-pasts: revilze@gmail.com

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.** (122 Cherry Hill St., Kalamazoo, MI 49996): **11. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. **14. dec.** plkst. 4.00 **Bībeles stunda** Ciemā „Latvija”. **18. dec.** plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. **24. dec.** plkst. 4.00 svētvakara dievk. **31. dec.** plkst.

4.00 Vecgada vakara dievk. **5. janv.** plkst. 3.00 **Bībeles stunda** Kalamazū. Māc. B. Puiķe.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH 44107): Adventa trešās svētd. dievk. **11. dec.** plkst. 11.00. Adventa ceturtais svētd. dievk. **18. dec.** plkst. 11.00. **24. dec.** plkst. 6.00 Ziemsvētku dievk. **25. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **31. dec.** plkst. 6.00 Vecgada vakara dievk. ar dievg. **1. janv.** dievk. nebūs. **Bībeles stunda:** 7. un **21. dec.** Māc. Dr. S. Eglīte.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414- 258-8070): **11. dec.** ar dievgaldu un uzrunu bērniem. **12. dec.** plkst. 7.00 padomes sēde. **18. dec.** dievk. dievnāmā nebūs; plkst. 11.00 latviešu namā svētbriķis latv. un angļu valodā, piedalīsies bērni. Draudzes un Milvoku plkv. O. Kalpaka skolas Ziemsvētku sarikojums ar bērnu priekšnesumiem. **24. dec.** plkst. 5.00 svētvakara dievk. ar uzrunu bērniem. **25. dec.** plkst. 11.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. un uzrunu bērniem angļu val.; dziedās Vita Foldi-Levare un Georgs Levare. **31. dec.** plkst. 6.00 Vecgada vakara dievk. ar dievg. Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414- 421-3934 e-pasts: pastor-lauma@gmail.com; draudzes priekšn. S. Kalve, tālr.: 414- 536-0358. Informācija: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407, tālr.: 612-722-4622): Adventa trešās svētd. dievk. **11. dec.** plkst. 11.00, dziedās draudzes koris; pēc dievk. sadraudzība. Adventa ceturtais svētd. dievk. **18. dec.** ar dievg., īpaša mūzika, dievk. vadīšanā piedalīsies iesvētāmie. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara dievk., dziedās draudzes koris. **25. dec.** plkst. 11.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. **31. dec.** Vecgada vakara dievk. ar dievg., īpaša mūzika. **Bībeles stunda 29. dec. 2012. g. 1. janv.** plkst. 11.00 Kristus bērna godināšanas dievk. ar dievg., lasījumiem un dziesmām, būs īpaša mūzika, pēc dievk. sadraudzība. **8. janv.** plkst. 11.00 ārmisijas dievk. ar dievg. Māc. M. Cepure-Zemmele, tālr.: 763-546-8178, e-pasts: majja.cz@gmail.com Informācija: www.mndraudze.org

• **Nubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Adventa trešās svētd. dievk. ar dievg. **11. dec.** plkst. 11.00 dr. dievnāmā **Īstbransvikā** (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ); pēc dievk. draudzes eglītes sarikojums un Ziemsvētku tirdziņš. Adventa ceturtais svētd. dievk. ar dievg. **18. dec.** plkst. 8.30 **Leikvudā**. **24. dec.** plkst. 1.00 Ziemsvētku vakara dievk. **Leikvudā** (Igaņu bazn. 607 E. 7th St.); plkst. 6.00 Ziemsvētku vakara dievk. draudzes dievnāmā **Īstbransvikā** (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. I. Pušmucāne-Kineiko, tālr.: 908-638-1101; e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

(Turpināts 20. lpp.)

Mūsu mīlā

BIRUTA OSIS, dzimusi ZIEMINS

Dzimusi 1918. gada 30. septembrī Saratovā, Krievijā,
mirusi 2011. gada 26. oktobrī Columbus, Ohio

*Pie rokas ņem un vadi,
Kungs, mani pats,
Līdz beigsies mūža gadi,
Un gaišs būs skats!*

Viņu vienmēr mīlestībā atcerēsies

DĒLS PĒTERIS

MEITA DACE AR VĪRU BOB

MĀSAS AINA KĀRKLIŅŠ UN MIRDZA MISKA AR ĢIMENĒM

Dieva mierā aizgājusi

AIJA DZENE-BĒRZIŅA

Dzimusi 1924. gada 14. decembrī Rīgā,
mirusi 2011. gada 9. novembrī Toronto

Mīlestībā

VĪRS ĒRIKS, DĒLS EDGARS AR ĢIMENI,
MEITA IEVA, DĒLS UGA, DĒLS JURIS AR ĢIMENI,
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ, KANADĀ UN ASV

*Un atmiņas ziedēs ap viņu
baltas kā ābeles.
Ārija Elksne*

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais Tētis

TEODORS ZIRNIS

Dzimis 1918. gada 21. janvārī Rencena, Saldus raj.,
miris 2011. gada 7. oktobrī Orangeville, Ontario

Viņu mīlā piemiņā paturēs
MEITAS SOLVEIGA UN MĀRA,
SVAINENE MAIGA KRŪMIŅA KANADĀ
MĀSASMEITA MARGITA MARKLE AR ĢIMENI ASV
RADI UN DRAUGI KANADĀ, ASV UN LATVIJĀ

*Tai tālā pļavā,
Kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*

No mums šķirusies

HELĒNA HOFMANE, dzimusi NUKŠA

Dzimusi 1931. gada 31. jūnijā,
mirusi 2011. gada 22. oktobrī

*Visus gadus, cik būs, saņemšu priecīgs:
es gribu būt savas paaudzes liecinieks,
gribu tai nostaigāt blakus līdz galam.*

Ar skumjām un cieņu piemin
ILGA JANKOVSKA, JĀNIS UN DZINTRA JANAVI
LOLITA LEJIŅA-BALL, LELDE GILMAN

Longailendas koris piemin mūžībā aizgājušo tenoru

EDUARDU RUBĀNU

Dzimis 1923. gada 18. septembrī Zeimē, Lietuvā,
miris 2011. gada 9. novembrī Port Vašingtonā, Ņujorkā

VISI BIJUŠĀ LONGAILENDAS KOĶA KORISTI

Vieglas smiltis!

Pie Tavām durvīm klauvē kāds ik brīdi,
Jo zin, ka skarbiem vārdiem netiks dzelts.
Bet tuvāk saules gaismai tiks par spriedi
Ar Tavu dvēselisko starojumu celts.
(K. Apšukrūma)

Mīļi sveicam Māru Eferts Doli 90 gadu jubilejā.

No sirds mīlot un daudz baltu dieniņu vēlot:
Santa, Alfons, Edmunds, Lilija, un Līga ar ģimenēm

DV CENTRĀLĀS VALDES PĀRSTĀVNICĪBAS
JAUNĀ ADRESE
MĀRSTAĻU IELA 5

IEEJA NO MĀRSTAĻU IELAS
BLAKUS IEEJAI VIESNĪCĀ
„RADI UN DRAUGI”
UZ KRASTMALAS PUSI

TĀLR. IEPRIEKŠĒJIE 67592238 MOB. 26003780
MOB. 26003710

Latviešu Ziemsvētku vecītis

roku darbs
gaŗums – divas pēdas,
īstas ādas kažoks, pastalas,
rotallietas vai slēpes,
visi priekšmeti ar latviskiem
ornamentiem un
grozs ar pīrāgiem

Lieliska dāvana ģimenei
www.Balticsantas.com
262-786-1553

Juris Ziverts

„Laika grāmata” izpildījumā publicējis atmiņas:

**Kā mēs
pārdzīvojām
‘visinteresantāko’
laikmetu
vēsturē**

Tas ir intrīģejošs 496 lpp. stāsts par autora paaudzes dzīvi,
latviešu lomu Otrajā pasaules karā un tā sekām. Grāmata
atklāj interesantu un līdz šim maz apgaismotu vēstures
posmu autora un viņa draugu skatījumā.

Autora stāstīšanas stils – žurnālistisks, saistošs un viegli
lasāms.

Grāmatas cena ar piesūtīšanu ASV dzīvojošiem – \$25.–,
Kanadā – US\$30.– (Amerikas dolāros). Čeks vai naudas
pārvedums nosūtāms **Jurim Zivertam**, 2801 Algonquin
Rd, Apt.314, Rolling Meadows, IL 60008, USA; kopā ar uz
atsevišķas zīmes – uzrakstītu pasūtītāja vārdu, uzvārdu,
adresi, telefona nr. un/vai E-pasta adresi. Grāmatu piegādās
ar *Priority Mail*.

Piedāvāju savu grāmatu tiem, kas nelasa latviski
“I GREW UP IN LATVIA”

Cena: \$23.- ar piesūtīšanu
Zigrīda Vidners

Tel: 530-345-9296 e-pasts: vidners@sbcglobal.net,
Adrese: 739 Brandonbury Ln. Chico, CA 95926

Sagaidīsim Jauno gadu Priedainē

31. decembrī sākot ar 8PM
leejas maksa \$ 50

Cenā iekļautas siltas vakariņas
un glāze šampanieša.

Dziedās romantiskā grupa no Latvijas
„Otra Puse”

Par deju mūziku rūpēsies vācu akordionists
William Aust

Sāksim pasākumu ar vakariņām, būs loterija,
televīzijas tiešraide no Times Square NYC.

Pieteikties, lūdzam līdz 25.decembrim, nosūtot \$25 iemaksu
(čeki rakstāmi uz NJ Latvian Society) un nosūtāmi uz:

1017 State Route 33, Freehold, N.J. 07728
Ir iespēja maksāt ar maksājumu karti vai Pay Pal
www.priedaine.com – Informācija 732-610-8227

VESELĪBAS

APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Likmes: līdz \$100 - \$20
no \$101 līdz \$500 - \$25
virs \$500 - \$25 plus 3% no sum-
mas virs \$500. Summas nododam
ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11,
ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19.
Piegādājam summas līdz \$1000.

Kārtojām nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Lūdzu nosūtīt vēstuli ar sūtītāja
un saņēmēja vārdu, adresi, tele-
fona numuru un norādījumu par
summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt Kristīne
(973) 746-3075

VESELĪBAS APDROŠINĀJUMI JUMS UN JŪSU ĢIMENEI

Grūtības atrast plānu, kas piemērots Jūsu
budžetam un vajadzībām? Esošais apdrošinājums
nav pietiekošs? Mēs varam palīdzēt!

LRFA
SINCE 1952

T 215.635.4137 // F 215.635.1583
ALPF@comcast.net // www.LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

VALSTS SVĒTKI AMERIKĀ

Milvokos cildina Latviju tās dibināšanas atceres dienā

Prāvestes Laumas Zusēvičas vadītājā Latvijas valsts dibināšanas atceres akta svētbrīdī valdīja patriotiska noskaņa, apmeklētājiem pieceloties kājās un dziedot korāli ar Vairas 1988. gadā sacerēto tekstu Jēkaba Graubiņa dziesmas „**Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme**” melodijā. Korāļa autore (viņas uzvārds nav zināms) aicina Dievam pateikties par to, ka atkal varam visi kopā pulcēties, dziedāt, lūgt svētību mūsu tautai. Svinīgajā aktā uzrunu teica Milvoku Daugavas Vanagu apvie-

nības priekšnieks Ēriks Kākulis.

Svētku programma īpaši pacilāja, jo tajā piedalījās vairākas paaudzes. Milvoku apvienotajā Brusubārdas-Dzimtenes kori ir dalībnieki, kuŗi dzied jau vairāk nekā 58 gadus, un arī gados daudz jaunāki, kuŗiem, cerams, Dievs būs lēmis dziedāt tikpat ilgu gadus. Brusubārdas-Dzimtenes koris, ko pārmaiņus diriģēja un klavierpavadījumu spēlēja Ernests Brusubārdis II un Ernests Brusubārdis III, klausītājus iepriecināja ar sešām dziesmām, beidzot ar Andreja

Jurjana „Tēvijai”.

Pulkv. O. Kalpaka latviešu skolas deju kopa „Mazais Metieniš”, ko vada Sandra Medne un Inta Kalve, nodejoja trīs dejas, Ainai Daukšai spēlējot pavadījumu ar akordeonu. Programmas beigās skolas audzēkņi Kaijas Petrovskas un Ainas Daukšas vadībā nodziedāja „Sūpuļdziesmu” un „Sarauj, Latvija”. Šī programmas daļa, kuŗā visjaunākie dziedātāji braši turējās līdzī vecākajiem skolasbiedriem, ne tikai sajūsmināja, bet bija apliecinājums, ka nākotnē varam raudzīties cerīgi.

Pēc akta vanadzies lūdza pakavēties pie glāzes vīna un uzkodām.

M. S. Dzied Milvoku Pulkv. O. Kalpaka latviešu skolas skolēni

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** 11. dec. plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** (254 Valentine Lane, Yonkers NY 11705) Adventa koncerts; **Salas bazn.** (4 Riga Lane, Melville NY 11747) plkst. 10. 30 dievk., māc. L. Saliņš; **Džamaikā** (162-10 Highland Ave, Jamaica NY 11432) plkst. 3.00 dievk., māc. L. Saliņš. **17. dec.** plkst. 10.00 **Priedainē** (1017 Highway 33 East Freehold, NJ 07728) Ņudžersijas skolas eglīte, māc. J. Saivars; **Manhatanā** (Seafarers & Intl House, 123 E 15th St., NY 10003) plkst. 2.00 dievk., māc. L. Saliņš. **18. dec.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk. ar dievg., māc. J. Saivars; pēc dievk. skolas eglīte; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš. **24. dec.** plkst. 6.00 **Jonkeru bazn.** Ziemsvētku dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 6.00 Ziemsvētku dievk., māc. L. Saliņš. **25. dec.** plkst. 11.00 **Istoranžā** (Holy Trinity Lutheran Church, 153 Glenwood Ave, East Orange NJ 07017) Ziemsvētku dievk., māc. L. Saliņš. **1. janv.** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., māc. J. Saivars; **Salas bazn.** dievk. nebūs. **8. janv.** plkst. 10.00 dievk. **Jonkeru bazn.**, māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg., māc. L. Saliņš; pēc dievk. novada eglīte (ar groziņiem).

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** 25. dec. plkst. 1.00 (128. N. Elm Str.) Ziemsvētku dievk. ar dievg., māc. R. Franklins; pēc dievk. kafija.

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** (Grace Lutheran Church 3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116): **17. dec.** plkst. 12.00 Ziemsvētku dievk., pēc dievk. kafijas galds. Izziņas: www.sandiegodraudze.com vai www.sandiegodraudze.us

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.** (425 Hoffman Ave.). Māc. K. Zols. Informācija: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** katra mēneša trešā svētdienā plkst. 2.00 dievk. **Christ Lutheran bazn.** (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119), māc. A. Kalniņa. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšn. I. Kalniņas tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (11710 – 3rd Ave. N. E. Seattle, WA

98125): Adventa trešās svētd. dievk. ar dievg. **11. dec.** plkst. 10.30 angļu valodā; pēc dievk. kopīga Ziemsvētku korāļu dziedāšana kamintelpā. **17. dec.** plkst. 5.00 sveciņu dievk., pēc dievk. kopīga draudzes un skolas eglīte; groziņu vakars. **24. dec.** plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara dievk. **1. janv.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg., pēc dievk. Bībeles stunda. Māc. D. Cilne, tālr.: 206 -674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** 18. dec. plkst. 2.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. Trīsvienības bazn. (35 Furman Str.) Skenektedijā. Prāv. O. Sniedze, ērg. D. Vitušinska-Baltazara. Dz. lapiņas. Pēc dievk. groziņu aizāids.

• **Sv. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** „Mūsu Pestītāja” (Our Savior) baznīcā (301 – 58th Str. S., St. Petersburg, FL 33707). **25. dec.** plkst. 2.00 Ziemsvētku dievk. **1. janv.** un **15. janv.** plkst. 2.00 dievk. **Bībeles stunda:** **11. dec.** un **2012. g. 8. janv.** plkst. 11.00 biedrības namā (1705 9th Ave North, St. Petersburg, FL 33706). Draudzes māc. A. Pelds, tālr.: 727-368-0935, dr. priekšn. A. Norberga, tālr.: 727-367-6001.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.** (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121, tālr. bazn.: 301-251-4151): **11. dec.** plkst. 11.00 dievk. ar dievg. **18. dec.** plkst. 11.00 skolas un draudzes Ziemsvētku eglīte. **21. dec.** plkst. 7.00 pensionāru nama Ziemsvētku eglītes vakars. **24. dec.** plkst. 4.30 svētvakara dievk. ieskaņai – Ziemsvētku dziesmu dziedāšana; plkst. 5.00 Ziemsvētku vakara dievk. **25. dec.** plkst. 11.00 Ziemsvētku dievk. ar dievg. un kristībām. **31. dec.** plkst. 5.00 gadmijas dievk. ar dievg. Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com Informācija: <http://www.dcdraudze.org>

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.** (76 Windham Rd., Willimantic, CT): Adventa dievk. **11. dec.** plkst. 12.00 vadīs diak. I. Kaņeps; pēc dievk. draudzes eglīte baznīcas lejas zālē. **24. dec.** plkst. 4.00 Ziemsvētku dievk. vadīs I. Gorbants. Draudzes priekšn. V. Bachmute, tālr.: 860-644-3268.

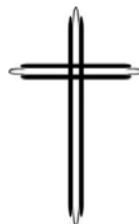
Latviešu Kreditsabiedrība Ņujorkā atvadās no bijušā valdes locekļa

EDUARDA RUBĀNA

Dzimis 1923. gada 18. septembrī Zeimē, Lietuvā, miris 2011. gada 9. novembrī Port Vašingtonā, Ņujorkā

Piemin
LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA ŅUJORKĀ

Dieva mierā aizgājis

EDMUNDS SPRŪDE

Dzimis 1928. gada 27. martā, Rīgā, miris 2011. gada 8. septembrī Aurorā, IL

Vedat mani dziedādami,
Nevedat raudādami,
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama!

Par viņu sēto
SIEVA DAINA, MEITA INTA
DĒLS PĒTERIS AR SIEVU HEATHER
MAZBĒRNI: ALEKS, ROBERTS UN ANNA
MĀSA AINA KALNIŅA AR ĢIMENI
BRĀLIS JĀNIS AR ĢIMENI

Mana mīļā draudzene kopš skolas gadiem

Dr. VALIJA SKAIDRĪTE BILZĒNA, dzimusi VANDERE

Dzimusi 1924 .gada 20. oktobrī Rīgā, mirusi 2011. gada 9. novembrī Vašingtonā, DC

AINA GALEJA DRAVNIECE

Piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem bagātu mūža ceļu nostaigājis

KĀRLIS CĪRULIS

Dzimis 1919. gada 13. septembrī Valmieras „Cīruļos”, Latvijā, miris 2011. gada 17. novembrī Bostonā, ASV

... Tev bija, ko dot,
Un Tu devi...

Ar sērām viņu piemin
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN TRIMDĀ